

İHTİKÂR KANUNU HAZIRLANDI

Maznunlardan bir kısmı hapisane avlusunda temizlik yaparken

Ağrıdaki Maznunlarından Bir Tanesi Öldü

Adana (Hususi) — Ağrıdaki isyanına iştirak ithamıyla buraya muhakeme edilmek üzere getirilen maznunların muhakeme tarihi henüz tesbit edilmemiştir. Çünkü bir kısmına ait evrak hâlâ Van ve Ercişte bulunuyor. Çekilen telgraflara gelen cevapta bu evrakın tanzim ve tebyiz edilmekte olduğu bildirilmiştir. Maznunların adedi çok olduğu için samiihin mahkeme salonuna kartla kabul edilmesi düşünülüyor. Bunlardan (91) tanesi hapishanenin hafif cezaları kısmına yerleştirilmiş, di-

ğerleri de tamamen boşaltılan ağır cezalıları kısmına konulmuşlardır. Mevcut koşullar ihtiyaca kâfi gelmediği için bu koşullara kıssalarda olduğu gibi aşşap ikinci bir kat ilâve edilmiştir. Maznunların arasında hiçbir münevver yoktur. Hepsisi cahil adamlardır. Bu kalabalığa rağmen sıhhi vaziyetlerinin iyi olması için mümkün olan tedbirler alınmaktadır. İçlerinden yalnız bir tanesi barsak iltihabından ölmüştür.

Salâhaddin

Zabitanın Tuttuğu Hırsızlar Adliyeye Verildi

Bunlar, İstanbulun Birçok Yerlerini Soymuş, Azılı Ve Uslanmaz Kimselerdir

Ele geçenlerden Salih, Mehmet, Akif

Eminönünde bir hırsızlık oldu, altı sabıkalı şerir bir araya gelecek rıhtımda vapurdan çıkarılan koalkocaman bir lâstik sandığını çalıp kaçtılar. Fakat biraz sonra hepsi yakalandılar. Bu sabıkalı-

ların ismi Mehmet, Salih, Akif, Haydo ve Kemaldir.

Yapılan ilk tahkikat neticesinde bunların daha birçok hırsızlıkların faileri olduğu anlaşılmış ve hepsi de adliyeye teslim olunmuştur.

Yerli Malı Ve Tasarruf

Bugün Tasarruf Haftasının Son Günüdür

Bugün tasarruf haftasının son günüdür. Bu münasebetle evvelce hazırlanan program mucibince öğleden evvel Halk Evinde bir kabul resmi yapılmıştır. Yine program mucibince mektep talebesile izciler, esnaf ve tacirlerin tam öğle üzeri Bayazıt meydanında toplanmaları lâzımgelmektedir.

Fakat havanın fena halde bozması bu içtiman tehiri ihtimallerini akla getirmektedir. Ancak programın tatbikile alâkadar olanlar bu merasimin icrasına çalışmaktadırlar.

Bu takdirde Bayazıt meydanında yerli malı istihlâki lehinde konferanslar verilecek ve sonra Taksime kadar büyük bir keçit resmi yapılarak yerli malı haftası tesit olunacaktır.

Vitrinler

Yerli mallarile süslü vitrinlerden Beyoğlunda birinciliği Ol-yon, ikinciliği Psalti İstanbulda birinciliği Hasan Pertev ikinciliği Orozdibak, Kadıköyde birinciliği Asador, ikinciliği şekerci Rasim B. kazanmışlardır.

Paranızı Bankaya Yatırınız

Bugün tasarruf ve yerli malı haftasının son gününü idrak ediyoruz. Bu münasebetle birkaç tasarruf umdesi daha yazıyoruz:

- 31 — Hergün kaç para sarfettiğini bilmiyen tasarruf edemez.
- 32 — Bugün har vurup harman savuran, yarın yabancıya el açar.
- 33 — Bugünden yarını düşünmiyen, yarın bugünkü kadar mes'ut olamaz.
- 34 — Ancak hesabını bilen tasarruf edebilir.
- 35 — Bankada bir hesabın var mı?
- 36 — Her medenî adamın bankada birer hesabı vardır.

İhtikâr Lâyihası Hazırlandı

Lâyihada, Müşterilere Fatura Vermek Esası Kabul Edildi

Ankara, 18 (Hususi) — İhtikârâ karşı mücadele için hazırlanan kanun lâyihası adliye encümeninde son şeklini aldı. Pazartesi celsesinde mecliste müzakere ve kabul edilecektir. Lâyihanın son esasları şunlardır:

1 — 1873 numaralı kanuna müzeyyel kanun lâyihası ikinci maddesi mucibince, hükümetin haiz olduğu salâhiyeti istismar ile eşyanın cari toptan veya perakende fiatlerine zam yapanlar bir aydan bir seneye kadar hafif ve on bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar. Şu kadar ki, para cezası yapılan zamanda temin edilen kârın beş mislinden aşağı olamaz.

2 — Bu suça ait davalar müddeiumumiler tarafından takip olunur.

İktisat vekâletinin ticaret ve (Devamı 3 üncü sayfada)

İlk Asılan Kadının Son Demleri

Fatma, idam sehpasında Isparta (Hususi) — Bir adamın sevdiği kadının ufak bir para vadine kapılarak bu adamın zevcesini namaz kılariken balta ile öldüren katil Fatmanın idam (Devamı 11 inci sayfada)

Edirne Treninde Bir Adam Kudurdu Ve Öldü

Bir hafta evvel Edirnedeki tedavi edilmek üzere İstanbula gönderilen Mehmet Bey isminde bir zat, hastalığı ilerlediği için birdenbire trende kudurmuş ve feci ıstıraplar içinde şimendiferde ölmüştür. Tren yolcuları ve halk için büyük bir tehlike ihdas eden bu acıklı vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Mehmet Bey Edirnelidir. Ağustos içinde bir gün bahçesinde uyurken üzerine bir hayvan atlamış ve ısırılmıştır. O acı ile yerinden fırlayan Mehmet Bey,

uğradığı tecavüzün nasıl bir hayvandan geldiğini öğrenememiştir. Aradan dör ay geçmiş ve Mehmet Beyde birtakım gayritabil haller belirmeye başlamıştır. Mehmet Bey bunun üzerine bir Musevi Doktora müracaat etmiş, Doktor hastanın vaziyetinde fevkalâdelik görmüş ve Edirne Sıhiyye idaresine göndermiştir.

Orada hasta müşterek bir muayeneye tâbi tutulmuş, bu (Devamı 11 üncü sayfada)

Onların Tasarrufu

— Aman garson, şampanyayı çok doldurma, köpükleri taşmasın. Malûm a tasarruf haftasındayız!

Halkın Sesi

Geçen Bir Haftanın
Intibaları

Bugün tasarruf ve yerli malı hafasının son günüdür. Şehir halkına bu bir haftaya ait umumî intibaları sorduk ve şu cevapları aldık:

Ahmet Kuddusî B. Firuzğa 28-32

— Bizde parayı kazananlar erkekler olduğu için tasarrufun manasını da en çok bunlar anlar ve yaparlar. Ekseriyle müstehlik vaziyetinde bulunan kadımlarımız çek israf yapıyorlar. Bence kadımlarımız süs ve lükse grev yaparlarsa tasarruf kendi kendine hâsıl olur. Ben bu hafta cıgara içmedim. (95) kuruşluk bir tasarruf yaptım.

Ali Bey (Sirket Köprüsü han 31)

— Bu haftadan ben çok istifade ettim. Güzel konferanslar dinledim. Yerli malı ile süslenen vitrinler gördüm. Meğer bizde Garp mallarını aratmayacak kadar nefis işler varmış ta haberimiz yokmuş. Güzel fantazi kumaşlar ve coraplar nazarı dikkatimi celbettiler. Ben bunları her vakit gördüm. Fakat Avrupa malı zannederdim. Hükümet İstanbul'da daimî bir meşher yapmalı ve burada her çeşit yerli mallarımızı herkese arz etmelidir.

Mediha Hanım (Fatih Macar kardeşler 7)

— Türk tab'ın tasarrufçudur. Ak akçenin kara gün için olduğunu bilir. Bol kazanç olursa her halde para ayırmasını bilir. Fakat şimdiki kazançlar ancak boğazımızın ihtiyaçlarına cevap verebilecek kadardır. Maamafih böyle haftaların senede birkaç defa tekrarlanmasının çok faydalı olacağı kanaatindeyim.

Sabihâ H. (Tavaştan 9)

— Oğlum ben üç aylıkla geçirim. Başka bir varidatım yok. Bu hafta tasarruf yapabilmek için oruç tuttum. Arttırdığım para ile torunuma bir çift patik alabildim. Ah fazla kazancım olsaydı Hilâliahmerimize verirdim.

Enver B. (Çallıkkapı 112)

— Bu haftanın ismine tasarruf haftası değil, yerli mallar haftası demelidir. Esasen kazançsızlık olduğu için herkes tabiatile tasarrufçu oldu. Bundan emin olunuz. Bizde israf eden pek azdır. Bence bu hafta yerli mallar haftası olmalıdır. Herkes sakladığı parasını mutlaka bu hafta yerli malına vermelidir. Bu paralar sanayimizin inkişaf ve kudretlenmesine sebep olur.

Bir Tashih

İki gün evvel İzmirde tasarruf haftası münasebetile yapılan tezahürattan habesderken Milli İktisat Cemiyetinin (7500) lira kadar masraf yaptığı yazılmıştı. Halbuki hakiki masraf miktarı (750) liradır. Telgraftaki bir rakam fazlalığı, bu yanlışlığa sebep olmuştur. Tashih ediyoruz.

DAHİLİ HABERLER

İFLÂS

Ticaret Bankası'nın Vaziyeti Tetkik Ediliyor

Sermayesinin yüzde on kadarını Türklere ait olan Ticaret ve Sanayi Bankasının aciz haline düştüğünü, bunun üzerine bankanın İktisat Vekâletinin emriyle teftiş edilmeğe başlandığını evvelce yazmıştık.

Vekâlet Müfettişleri Bankadaki teftişlerine devam etmektedirler. Banka tahsilât yapıpça küçük mevduatı tediye etmektedir. Banka kendisini aciz haline düşüren sebeplerle, aciz haline düşüldükten sonra yaptığı muameleler hakkında malûmat vermek üzere heyeti umumiyesini kânunsaninin ilk haftalarında fevkalâde bir içtima davet etmiştir.

Kırıkçı Kadın

Hastayı Sakat Bıraktığı İçin Mahkûm Oldu

Sarmaşıkuyuda kırık ve çıkık tedavi etmekte olan (65) yaşlarında Seher H. bir hastanın kolunu iyi tedavi edemiyerek sakat bıraktığından dolayı hastanın ailesi Seher H. aleyhine bir dava açmıştır. Seher H., dün ikinci cezada (2) ay hapse ve (60) lira ağır para cezasına ve (40) lira da zarar vermeye mahkûm olmuştur. Hapis cezası tecil edilmiştir.

Gülhanede Tıbbi Müsamere

Gülhanenin bu seneki tıbbi müsameresinin ikincisi 13.12.931 tarihinde Gülhane konferans salonunda yapıldı. Bakteriyoloji muavini Doktor Niyazi Bey tarafından (Miyoloit lösemi) vak'ası takdim edildi. Gümüşsuyu hastanesi dahiliye mütehasısı doktor Reşit Bey tarafından (Kinoplazminin tropika gametleri) üzerine tesiri hakkında kiliniğe müstenit bir tetkik tebliğ edildi.

Röntgen mütehasısı Muallim Kâzım Bey tarafından müzmin apandisit ve röntgenle teşhisinin ehemmiyeti Muallim Abdülkadir Lütfü Bey tarafından da hasta tedavisinde iktisat mevzuu iki konferans verildi.

Kaçakçı Vahram

Uzun zamandanberi Tütün kaçakçılığı yapmakla maznun Vahram Kumkapıdaki evinde cürmü meşhut halinde yakalanmış ve mahkemeye verilmisti. Vahram bir ay hapse ve 20 lira ağır para cezasına mahkûm olmuştur.

Defterdar Fabrikasındaki Hâdise

İşçiler Fabrika Müdürünü Sözlere İtiraz Ediyorlar

Efterdar fabrikası amelesinden bir grup dün matbaamıza müracaat ederek dünkü nüshamızda, müessesese Müdürü Şevket Turgut Beyin intişar eden sözlerine itiraz ettiler. Dediler ki:

— "Her vargel ustasının yanında evvelce bir kalfa bir çırak vardı. Usta, iş hesabı yüzde elli beş, kalfa yüzde utuz, çırak yüzde on beş alıyordu. Şimdi bir çırak daha ilâve edildi. Bunun kazancı da usta ile kalfaya taksim olundu. Yüzde yedi ustadan, yüzde sekiz kalfadan kesilmek isteniyor. Ayrıca işlerden de kesmek isteniyor. Evvelce, gece yevmiyesi ve günde on iki saat çalışmak şartile elimize ayda (50-60) lira geçiyordu. Bu, fazla mesai yapılan ayların kazancıdır.

Üstüste ayda (40) lira aldığımız kabul olunabilir. Yeni vaziyette ise bu miktar (25-30) liraya düşmektedir. Bu para bizi geçindiremez. Onun içindir ki çalışmak istemedik. Müessesese müdürü, bizi, diğer çırakları greve teşvik etmekle itham ediyor. O, onun nokta dazarıdır. Biz kimseyi teşvik etmedik. Arzu olunursa, her amele ayrı, ayrı isticvap edilsin. Eğer teşvik meselesi tahakkuk ederse o vakit icabına göre hareket edilir.

Sonra gece servisi yeni değil bir buçuk senedenberi devam ediyor, fabrikada da tezgâhların adedi (120) dir.

Şu hale göre haksız vaziyette değiliz.

Esasen işimize başlamaya da hazırız. Şu kadar ki her hangi bir arkadaşımız itham altında kalmam, ortada müşevvik yoktur."

Bir Ölüm Muhakemesine Başlanıldı

İki ay evvel Tuzlada bir düğün gecesinde Osman isminde birini katletmekle maznun Ahmedin muhakemesine dün Ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Hâdise şu şekilde olmuştur: Ahmet, Ömer, Mahmut, Osman isminde dört genç bir ağır kavgasına tutuşmuşlar, Ahmet akra-bası bulunan Osmana hücum ederek bıçakla ağır suretle yaralamış bir parça sonra Osman ölmüştür. Dün dinlenen şahitler vak'a hakkında malûmatları olmadıklarını söylemişlerdir. Yeni şahit celbi için muhakeme başka bir güne talik edilmiştir.

BİR CEMİYET

Kitap Sevenler Bir Cemiyet Yapıyorlar

Haber aldığımız göre, bazı nüteşebbisler tarafından şehrimizde yeni bir cemiyet teşkil edilmek üzere. Bu yeni cemiyetin ismi "Kitap Sevenler Cemiyeti" olacaktır. Cemiyetin nizamnamesi hazırlanmaktadır. Birkaç güne kadar Vilâyete verilecek ve müsaadesi alındıktan sonra cemiyet faaliyete başlayacaktır. Bu yeni cemiyetin gayesi kitap sevenleri bir araya toplamak ve kendilerine yüzde on veya yirmi eksigine kitap tedarik etmektir.

Bir Konferans

Bugün saat on birde Kadıköyde Halk Fırkası kaza merkezinde Hakkı Nezihi Bey tarafından Milli İktisat hakkında bir konferans verilecektir.

Çürük Evler

Tehlikeye Meydan Vermek İçin Yıkılıyor

Son günlerde belediye memurları yıkılmak tehlikesi olan evleri tesbit etmektedirler. Bunlardan bir kısmının yıkılmak üzere olduğu anlaşılmiş ve sahiplerine tebligat yapılmıştır. Tehlike izale edilmediği takdirde belediye tarafından ilân suretile tebligat yapıldıktan sonra yıktırılacaktır. Fatih civarında bu nevinden birkaç ev bulunmuş, sahiplerine tebligat yapılmıştır.

Ramazan Hazırlıkları

Evkaf İdaresi, ramazan yaklaşması münasebetile Bayazıt camii avlusundaki setleri kiraya vermeye kararlaştırmıştır. Bu hususta bir müzayede açılmıştır. Yarın ihale edilecektir.

Rus Ticaret Odaları

Rusyada şimdiye kadar şark ve garp diye iki Ticaret odası vardı. Ruslar İstanbul Ticaret Odasına gönderdikleri bir tezkerre ile bu Odaları birleştirdiklerini bildirmektedir.

Mısırlılar Kumaş Alacak

Mısır hükümeti Türk kumaşlarının sağlamlığını nazarı dikkate alarak memleketimizden kumaş mubayaasına karar vermiştir. Bu mubayaatın mühim miktara balığ olacağı anlaşılmaktadır.

Günün Tarihi

Tazim Telgraflarına Cevaplar

Mühendis Mektebi Talebe Cemiyeti kongresi münasebetile Gazî Hazretleriyle Başvekil Paşaya ve Meclis Reisine telgraflar çekilmişti. Bu telgraflara şu cevaplar vücut almıştır:

* Kongre münasebetile hakkımda izhar olunan samimi hialere teşekkür ederim Efendim.

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Paşaya
* Kongrenin hissiyatına teşekkür talebeye feyizler dilerim.

Başvekil İsmail Paşaya
* İzhar olunan hissiyata teşekkür ederim.

Bir Çocuk Yaralandı

Şoför Ali İhsan Efen'in idaresindeki (2718) numaralı otomobil Balattan geçerken (10) yaşlarında İsak isiminde bir çocuğa çarparak yaralamıştır.

Moratoryom

Macaristan Da Borçlarının Tecilini İstiyor

Londra, 17 — Deyli Herald gazetesi, kânunusani başında Macaristanın bir moratoryom istemesinin muhakkak olduğunu yazmaktadır. Macarlar, tediyaatın bir kısmını Macar parasile yapmak istemektedirler.

Bir Altın Damarı Bulundu

Buluryo, 17 — Bu civarda zengin bir altın damarı bulunduğuy söylenmektedir.

Yumurtalara Damga

Geçenlerde Brükselde toplanan bir kongrede yumurtaların ihraç edildikleri memleketin damgasını taşıması kabul edildiği için dünden itibaren haric gönderilen yumurtaların damgalanmasına başlanmıştır.

Türk—Yunan Ticareti

Yunanistana yaptığımız ihracatın kıymeti, son istatistiklere nazaran vasatî olarak ayda (35) milyon drahmiden aşağı düşmektedir.

Yunanistandan bize ithal edilen malların kıymeti ise ayda (800) bin drahmî kadardır.

Tahranda Bir Meb'usun İdamı

Tahran 17 — Devlete karşı fesat tertibatı yapmakla maznun sabık musevi meb'uslardan Hayvan idam edilmiştir.

Tunustaki Fırtına

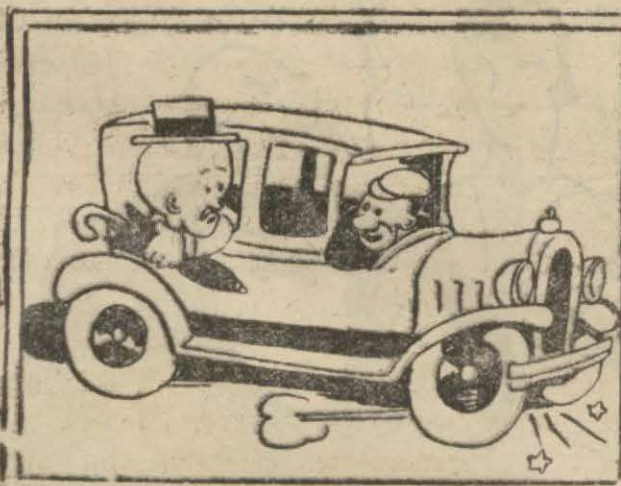
Tunus 17 — Sular çekilmiş ve başlamıştır. Mahsul harap olmuştur. Boğulanların miktarı henüz malûm değildir. Telgraf mubaberatı, şimendifer münakalatı kesilmiştir.

Uruguay Konsolosluğu

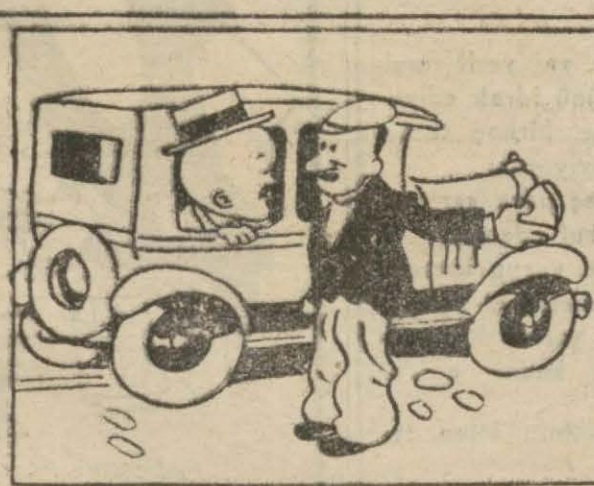
Uruguay Hükümeti Türkiye'de bir fahri konsolosluk tesis etmekte istediğini ve bir zatin tavsiyesini ticaret odasına bildirmiştir.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

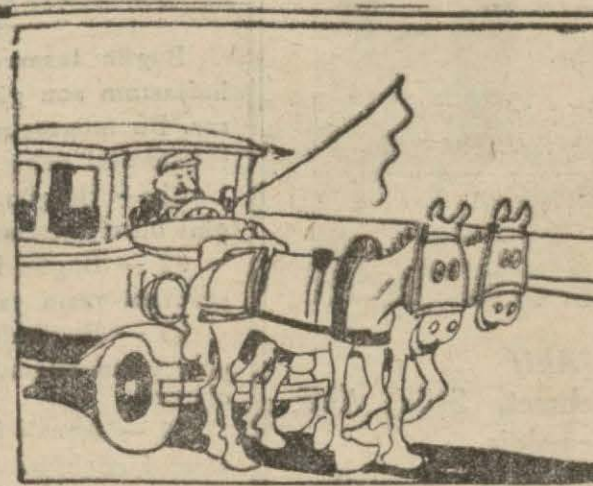
Pazar Ola Hasan B. Ve Otomobil

1: Hasan Bey — Ne o, şoför? otomobil niçin yürümüyor? Yarı yolda mı kaldık?

2: Şoför — Dur Hasan Bey, şuradan iki Beygir bulup otomobilin önüne takayım, seni götürüyüm.

3: Hasan Bey — Oh, âlä... Ath araba gibi gidiyoruz. Hem sen ne güzel Beygir sürüyorsun?

4: Şoför — Ben vaktile arabacıydum, şimdi şoför oldum. Fakat bu memlekette korkarım, ne kadar otomobil varsa hepsi böyle arabaya dönecek!

Hergün

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

Fransada**Yeni Bir Kömür Buhranından Bahsedilmektedir**

Paris, 17 (A. A.) — Nafta Nazırı M. Deligne kömür ocakları buhranı hakkında meb'usan meclisinde sorulan suale verdiği cevapta kömür istihlak etmeleri için resmî devair nezdinde teşebbüsatta bulunacağını vadedmiştir. Nazır, beyanatına devamlı demmiştir ki; hükümet kömürü kontenjan usulüne tâbi tutmak hususundaki tedbiri bilhassa sanayiye kullanılan kömürler hakkında tatbika mütemayil bulunmaktadır.

Kabul edilen ruhsatiye usulü vaziyette cüz'i bir salah husule getirmiştir, fakat bu iyilik muvakkat bir mahiyeti haiz bulunmaktadır.

Odun Meselesi**Belediye Bile Pahalı Fiat Teklif Edildi**

Belediye, bazı mektep ve hastaneler için alacağı (800) çeki odunu kapalı zarf usulile münakasaya koymuştu. Daimî encümen de, yapılan teklif zarflarını açmış ve en aşağı teklifin çeki başına (450) kuruş olduğunu görmüştür. Daimî Encümen bu teklifi çok pahalı bulduğu için odunu ihale etmemiştir. İkinci bir münakasa daha ilân edilecektir.

Kar Başladı**Bu Sefer Devamlı Olacağı Haber Veriliyor**

Dün öğleden sonra müthiş bir soğuk başlamıştı. Bu soğuk kara çevireceği anlaşılıyordu. Filhalkika bu tahmin doğru çıktı ve dün gece dokuz buçuktan itibaren kar yağmaya başladı. Bu seferki karın devamlı olacağı haber verilmektedir.

İhtikâr Lâyihası Hazırlandı

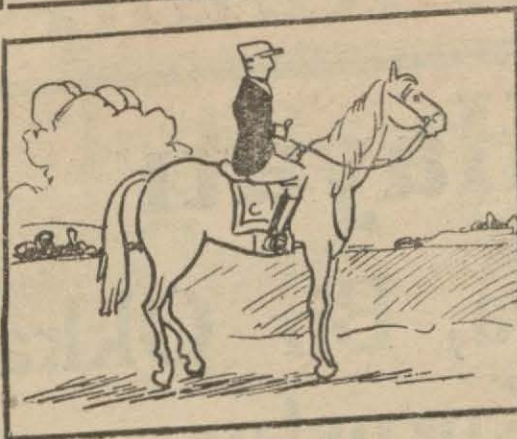
(Baş tarafı 1 inci sayfa da) Ya iktisat müdürü veyahut müfettişlerinin ve bunların bulunmadığı yerlerde en büyük mülkiye memurlarının talebi ile hazırlık tahkikatı yapılmaksızın müddeumumiler bu gibi davaları takibe mecburdur.

3 — Beş yüz kuruştan yukarı alışverişlerde alıcı isterse, satıcı fatura vermeğe mecburdur. Vermekten imtina edenlere beş liradan on liraya kadar hafif para cezası hükmolunur.

4 — Bu davalar sulh mahkemeleri tarafından diğer bir tercih ve müstacelen görülür.

Bu Nasıl İştir?

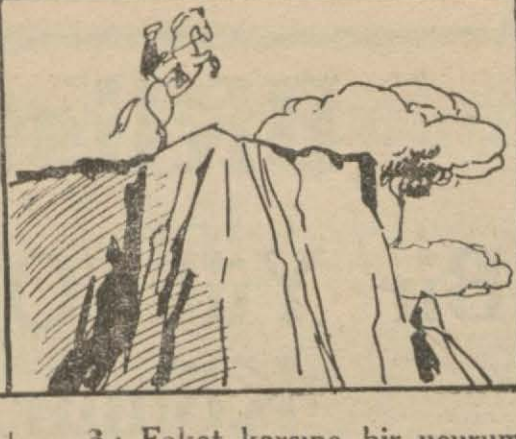
Defterdarda 37 inci ilmekte başmualliminin mum söndürmek usulile talebenin ciğerlerini muayene ettiği ve raporlar verdiği yazıldı. Haber alındığına göre, bu muallim Eyyin, yine kendisine mahsus usullerle göz ve kulak muayenesi de yaptığı anlaşılıyor.

Son Postanın Resimli Makalesi ★**İraden Ve Sen ★**

1: İradeni cins bir arap atı farzet. Üstüne bin. İradenin dizginleri elinde olsun.

2: Seni selâmete çıkaracak düz bir yolda, cesaretle ileri atıl, iradenin dizginlerini bırak, onu dört nala koştur, manialara aldırma,

3: Fakat karşına bir uçurum çıkarsa dizginleri çek. Eğer, iradene hâkimsen onu zaptedersen. Durur ve seni felâketten kurtarır.

TELGRAF HABERLERİ**KAÇAKÇILIK****Yeni Kanunun Esasları Çok Mühimdir**

Ankara, 18 (Hususi) — Adliye Vekâletinde, kaçakçılık hakkında yeni bir kanun lâyihası hazırlanmakta olan komisyona, mesaisini bitirmiştir.

Komisyona bugün cuma olmasına rağmen toplanarak lâyiha üzerinde son bir tetkik yapacaktır. Lâyihanın yarın Vekiller Heyetine verilmesi ve gelecek perşembe günü de Mecliste müzakeresi muhtemeldir.

Yeni lâyiha, kaçakçılığın men'i ve cezalandırılması hakkında eski kanunlarda mevcut maddeleri ve cezaları tamamen değiştirmiş ve daha şiddetli maddeler konmuştur. Bu maddelerle inhisar kanunlarında da bazı tadilat yapılmıştır.

Tasarruf İçin**Ankara Hukuk Fakültesinde Bir İctima Yapıldı**

Ankara, 18 (Hususi) — Bugün şehrimize hukuk fakültesinde tasarruf ve yerli mallar haftası münasebetile bir toplantı yapılmış ve bu toplantıda, Meclis Reisi Paşa ve Vekillerden bazıları bulunmuşlardır.

Adliye Vekili Yusuf Kemal, Fakülte Reisi Cemil Beylerle, talebe efendilerden bazıları tasarruf hakkında nutuklar söylemişlerdir.

Sofyada Bir Ziyaret

Sofya, 17 (A. A.) — Türkiye Maslahatgüzarı Fikret B. hükümet namına dün Başvekil M. Muşanofu ziyaret ederek Türkiye'nin hükümet merkezindeki kısa ikâmeti esnasında gördüğü hararetle kabul hakkında mecliste söylediği güzel sözlerden dolayı teşekkür etmiştir.

Millet Meclisinde Dün Hararetle Münakaşalar Yapıldı

Ankara, 18 (Hususi) — Millet Meclisinin dünkü içtima celsesi hararetle münakaşalarla geçti. Ruznamede Müskirat inhisar idaresi hakkında bir lâyiha vardı. Müzakere sırasında İsmet Meb'usu Sırrı B. söz alarak sene ortasında bütçe münakaşasının devlet intizamına sekte verdiğini, bu usulün terkedilmesi lâzımgeldiğini, esasen bu münale için gösterilen sebeplerin makul olmadığını söyledi.

Bu sözlere Edirne meb'usu Faik Bey cevap verdi ve Sırrı Beyin beyanatını şayanı dikkat gördüğünü söyledi. Sonra ispiro meselesi etrafında münakaşalar yapıldı ve hangi ispirotonun daha ucuz çıkacağı konuşuldu.

Bu arada Maliye Vekili söz alarak ispiro istihsalatımızın ihtiyaçtan fazla olduğunu, bu fazlayı sarfetmek için de bu münakaleye ihtiyaç hissedildiğini söyledi. Daha birçok meb'uslar söz aldıktan sonra lâyiha kabul edildi.

Casus Lavrens Kudüs Kongresinde

Adana, 17 — Kudüste toplanan İslâm kongresinde Hindistan murahhaslarını teşkil eden iki şahıstan birisinin Meşhur İngiliz casusu Lavrens olduğu ve Mehmet Sami adile iştirak ettiği anlaşılması üzerine gürültüler olmuş, reis celseyi tatil etmek mecburiyetinde kalmıştır.

İsmet Paşanın Teşekkürü

Ankara, 17 (A.A.) — Başvekil İsmet Paşa Hz. yerli malı ve tasarruf haftası münasebetile Millî İktisat ve Tasarruf cemiyetlerinden gelen ve halkımızın şuurulu his ve tezahürlerini bildiren yüzlerce telgrafa ayrı ayrı cevap vermeye imkân bulamadıklarından hararetle teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır.

ÜÇ FACİA**Suriyede Esrariengiz Facialar Oldu**

Berut (Hususi) — Buradan Halebe götürmek üzere (14) yolcu alan bir otomobil, (Nehri İbrahim) civarından geçerken bir uçurumdan nehre yuvarlanmış, yolculardan dördü derhal ölmüş ve diğerleri de ağır surette yaralanmıştır. Şoför İstipan Berberyan şayanı hayret bir surette hiçbir yerinden yaralanmamış ve vak'a akabinde kaçmıştır. Saydadan Naptiyeye giden diğer bir otomobil de devrilmiş, içinde bulunan (8) kişiden biri ölmüş, diğerleri yaralanmıştır. Beruttan Saydaya giden üçüncü bir otomobil daha devrilmiş yolculardan birisi ölmüştür.

Buradaki alâkadar muhafil bu facialar esrariengiz mahiyette görülmektedir.

Temenniler**Muallim Mektebi Mezunlarının Bir Müracaati**

Ankara, 17 — İstanbul muallim mektepleri mezunları tarafından Ankaraya murahhas olarak gönderilen muallim, Maarif Vekâletinden şu temennilerde bulunmaktadır:

Darülfünuna kayıtlı olup ta askere alındıklarından dalayı kayıtları terkin edilenlerin tekrar kabulü, Muallim Mekteplerinin lise derecesine çıkarılması, orta mektep muallimliği imtihanında kazanan ilmektepe muallimlerinin Darülfünuna kabulü.

ren yüzlerce telgrafa ayrı ayrı cevap vermeye imkân bulamadıklarından hararetle teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Sözün Kısası

Musikişinas
Ve
Esnaf

P. S.

Bizde musikişinaslar esnaf addediliyor. Eski bir davadır bu. O kadar yazıldı, çizildi, söylendi; fakat bir musikişinasla bir leke sabun satan gezginci esnaf arasındaki farkı anlatmak mümkün olmadı. Anlaşıyor ki, onun nazârında, bir senfoni ile bir çalâ şüprügesi, bir sonatla kaşar peyniri, bir saz semaisile kundura, bir şarkı ile bir çorap aynı şeydir. İkisini de halka arzeden adama "esnaf", derler ve ikisine de aynı muamele yapılır.

Geçen gün bir sabah gazetesi haykırıyordu: "Millî marşımız niçin yok?,"

Niçin mi yok? Sokakta pırasa ve lâhana satmak için avazı çıktığı kadar haykıran bir zerzevatçile, sahnede güzel bir beste okuyan muganni arasında fark olduğunu bilmiyoruz da onun için. İkisine de bağırabilmeleri için esnaf tezkeresi kesiyoruz. Bu memlekette millî marş değil, bahriye çiftetellisi bestelenmesine bile şükredelim. Üstüne ayakla basıldığı halde yine filiz veren tohumlarımız var. San'atkar neler çekiyor ve yaşayabiliyor. Buna da şükür. Niçin millî bir marşımız olmadığını ve millî sesimizin niçin kısıldığını merak edenler bu kadarcığına bilsinler, kâfi.

Irak Başvekili**Nuri Paşanın Trenle Gelmesi Bekleniliyor**

Irak Başvekili Nuri Sait Paşayı şehrimize getirecek olan tayyare dün de gelmemiştir. Dün öğleden sonra hava bozduğu için tayyarenin vüruduna artık imkân kalmamıştır.

Bu sebeple Nuri Paşanın tren yolculuğunu tercih etmesine ve bugünkü trenle Haydarpaşaya gelmesine intizar edilmektedir.

On Bir Aylık Ticarî Vaziyetimiz

Bu senenin (11) ayına ait ithalât ve ihracat rakamlarına ait cetveller neşrolunmuştur. Bu cetvellere göre (11) aylık ithalâtımız (119) milyon, ihracatımız ise (112) milyon liradır.

İngilterede Himaye Tedbirleri

Londra, 17 (A. A.) — Ticaret nezareti tarafından neşredilen 3 numaralı emirname 19 kânunuevvelden itibaren kıymetleri üzerinden yüzde elli gümrük alınacak olan başlıca eşyalar şunlardır:

Tenviratta kullanılan lâmbalar; fotoğraf makineleri ve müteferrik parçaları; plâkalara ve fiimlere mahsus fotoğraf kâğıtları; telsiz telgraf lambaları ve bunlara ait parçalar 20vedaha yukarı votluk müteşehhip telli elektrik lâmbaları ve tefferuâtı ve elektrik cihazlarına mahsus takma lâmbalar.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kudüste bir komedyâ cereyan ediyor. Bir takım kuklalar şuradan buradan birçok safdil veya muhteris islâm murahhaslarını Kudüste topladılar. Kendi aralarında bir kongre aktine çalıştılar.

Fakat kongre açıldığı gündenberi dayak fasılları, yumruk sıkımlar, dövüşmeler ve nihayet hırsızlıklar eksik olmadı.

Bu vak'alara bakarak Kudüsteki kongrenin ciddiyetine ve muvaffak olacağına, artık,

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kulağıma Çalınanlar

MEMLEKET HABERLERİ

Söz Aramızda

Radyo
Muganniyesi

Radyosu olan bir dostumuzun evinde toplanmıştık. Ev sahibi makinenin başına geçti ve dedi ki:

— Bu akşam (. . . .) Hamım şarkı söyleyecek. Tamır mısız? Şahsan da güzel bir kadındır. Kendisini görmeyeceksiniz, amma sesini duyacaksınız.

İçimizden biri atıldı:

— Aman, dedi, ben onun nasıl şarkı söylediğini bilirim; kondisini görsek te sesini duymasak, daha iyi!

Yılbaşı Oyuncacı

Yılbaşı yaklaşıyor da hatırmıza geldi: Geçen sene, oyuncak mağazalarımızdan birine altmış yaşlarında bir ihtiyar girer. Satıcı kızlara yaklaşıp:

— Oyuncak gemileriniz nerede? diye sorar.

— Burada.

İhtiyar, sıra sıra birkaç rafa dizili oyuncakları seyre dalar. Satıcı kız, müşterinin tereddüdünü görünce sorar:

— Çocuğunuz kaç yaşında?

— Yetmiş yakın kızım.

— ?..

— Evet, kendim için bir gemi almak istiyorum. Ben kaptandım. İhtiyarladım. Tekait edildim. Fakat gemisiz yaşamak bana çok ağır geliyor. Lütfen şu kırmızı boyalı posta vapurunu benim için ayırınız.

Ve ihtiyar kaptan, oyuncakımı koltuğunun altına sıkıştırarak, bir çocuk kadar sevinçle dükkandan çıkar.

Yerli Malı

Tramvayda mükâleme:

— Bu kış elbiseni yerli malından mı yaptırдың?

— Hayır.

— Birader, sen ki Türksün, sen ki milliyetperversin, sen ki münevver geçinirsin, sen ki en ufak şeylere kızar atıp tutarsın, sen ki, yerli malı giymiyenlere bağırıp çağırırsın, sen ki..

— Dur. Kes. Ben bu kış elbisemi yerli malından yaptırmadım ama çok mazurum.

— Neden?

— Çünkü elbise yaptırmadım!

Petrol Yolu

Irak Şirketine Çok Pahalıya Malolacak

Bağdat, (Hususî) — Irak Neft Şirketi Hayfaya kadar temdit edilecek olan petrol borularının döşenmesine 1 marttan itibaren başlayacağını resmen hükümete bildirmiştir. Şirket boru döşetmek için (2,5) milyon İngiliz lirası masraf edecektir.

Görünmez Kaza

Başkasına Atılan Taş Bir Kadını Yaraladı

Taşkasapta oturan seyyar koltukçu Hasan Efendi sarhoş bir halde evine gitmekte iken komşusu sobacı Abdülhalim ile kavgaya tutuşmuştur.

Abdülhalim bir aralık yerden kapığı bir taşın Hasan Efendiye atmış, Fakat taş o sırada gürlüğü üzerine sokağa çıkan Hasan Efendinin zevcesi Şirin Hanıma isabet etmiş ve kadıncağız yaralanmıştır.

Bitliste Kış Hayatı
Bir Yük Odun İki Lira, Bir Okka
Kömür De Dört Kuruştur

Bitlis (Hususî) — Size bu mektubunda şehrimize ait muhtelif haberlerden bahsedeceğim. Bugün Bitliste günün en mühim hâdisesi kış mevsiminin şiddetidir. Bir ay evelden başlayan şiddetli kar, el'an ara sıra yağmaktadır. Şimdi her taraf bembeyaz kara gömülmüştür.

Soğuklar dondurucu şekildedir. Buna rağmen kömürün okkası dört kuruştur. İstanbulda mahrukat ihtikârından şikâyet yapanlara buraya gelip, kışı kasabamızda geçirmelerini tavsiye ederim.

PIYANGO — Şehrimiz halkı tayyare piyangosunun yılbaşı kesidesine tehalükle iştirak etmektedir. Bir hayli bilet satılmıştır. Bakalım kimler milyoner olacak?

TEFTİŞ — Geçenlerde gazetemizde çıkan bir fıkra alâkadar

Maarif Umumi Müfettiş Harun Reşit Beyin Bitlis mekteplerini teftişi intibai

makamın nazarı dikkatini celbetmiş olacak ki, orta tadrizat müfettişlerinden Harun Reşit Bey şehrimize gelerek mektepleri teftiş etti.

Birkaç senedenberi şehrimize müfettiş uğradığı yoktu. Bu itibarla bu teftiş çok faydalı oldu. Müfettiş Bey aynı zamanda şehrimizdeki tarihî eserleri de tetkik etti. Bilhassa Selçuk Türklerinden kalma eski bir camii çok kıymetli buldu. Harun Bey

muallimlerle de hasbihalde bulunarak kasabamızın irfan ihtiyaçlarını tesbit etti ve Sürde gitti.

GÜNAH —

Size garip bir hâdiseden bahsedeceğim. Bizim halk iş hayvanlarına çok eziyet ediyor.

Hele öküzlerin çektiği eziyet çok müthiştir. İki uzun sırığı birbirine eklemek suretile yapılan derme çatma kızakların üstüne bin kiloya yakın odun yüküyorlar ve bunu iki cılız öküze çektiriyorlar.

Halbuki Ceza Kanunu hayvanlara eziyet yapanların teczilerini emretmektedir. Bu maddenin tam manasile tatbiki için alâkadarların nazarı dikkatini celbederseniz çok iyi olacak. Şunu da söyleyim ki bir kızak yükü odun burada iki buçuk liradır.

N. Yılmaz

Urlada

Çiftçiler Ankaraya
Müracaat Etiler

İzmir, (Hususî) — Urlada geçen ziraat mevsiminde bir hastalık çıkmış, bağ mahsulünün mühim bir kısmı telef olmuştu. Ba hastalık bütün mahsulüne de oldukça tesir etmişti. Şimdi çiftçinin elinde (400) bin kilo kadar bütün vardır.

Bu vaziyet dolayısıyla Urla çiftçileri para yardımına şiddetle muhtaçtırlar. Bu çiftçilerden mühim bir kısmı telgraflarla Ankaradaki Âli makamlara müracaat etmişler ve yardım istemişlerdir. Müracaatların nazarı dikkate alınacağı ümit edilmektedir.

Kozanda Hastane

Adana (Hususî) — Bir zamanlar lağvedilip te dispanser halinde idare edilen Kozan hastanesi bu defa tekrar hastane haline ifrağ edilmiş ve ayda yüz altmış lira ücretle bir doktor tayin olunmuştur.

Muallimlik İmtihani

Adana — Cenup Vilâyetleri muallimlerinden muayyen şeraiti haiz olanlar için bu sene de geçen sene olduğu gibi 19 kânunusani tarihinde şehrimizde bir müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Bir Kaçakçı Mahkûm Oldu

İzmir, (Hususî) — Bir müddet evvel gemisinde kaçak kokain bulunan Etem kaptan isminde birisi altı ay hapse mahkûm edilmiştir.

Çankırıda

Kış Ve
Keklik Bolluğu

Çankırı — Bir haftadanberi devam eden müthiş soğukları dört gündür kar takip etmiş ve bütün değirmenler donmuştur. Kar bilhassa köylerde ve yükseklerde çoktur. Karın fazla düşmesi memlekette keklik bolluğunu mucip olmuştur. Çarşıda tanesi on iki buçuktan on yedi buçuk kuruşa kadar satılmıştır.

Adanada

Eir Yığın Kaçak Kereste
Ele Geçirildi

Adana — Demir köprü civarında devriye gezen polis memurları gece yarısında boş bir kamyonun geçtiğini görerek takip etmişler ve köprüünün bir kilometre ilerisinde nehir kenarında yüz altmış altı parça kaçak kereste, kırk altı adet araba oku, bir saban oku, on beş topak ve yüz yirmi adet mertek yakalamışlardır.

Çorumda İktisat Haftası

Çorum, (Hususî) — İktisat ve yerli malı haftası münasebetile vilâyet dahilinde tezahürat yapılmaktadır. Çorumda teknil mağazalar yerli malı ile süslenmiştir. Fırka salonunda açılan yerli mallar sergisi köylüler, mektepliler ve halk tarafından ziyaret edilmektedir.

Balıkesirde

Sokak Köpekleri
İtlâf Ediliyor

Balıkesirde birkaç gün evvel bir köpek kudurarak Kasaplar mahallesinde on bir kişiyi ısırması ve ancak bundan sonra öldürülebilmişti.

Köpek tarafından ısırılan bu on bir kişi daülkelp tedavihanesinde tedavi edilmek üzere belediyece İstanbula gönderilmişlerdir.

Belediye diğer taraftan köpeklerin itlâfına yeniden başlamıştır. Bir gün evvel öldürülen dört köpektan başka dün de on yedi köpek zehirlenmek suretile itlâf edilmiştir.

Karısını Yaralamış

İzmir, (Hususî) — Mehmet isminde birisi evvelki gün Urlada karısıyla kavga etmiş ve hâmile olan kadıncağızı bıçakla yaralamıştır.

Dört Mütceviz

İzmir (Hususî) — Geçenlerde Bornova yolunda Roza isminde bir musevi kadınına cebren tecavüz etmekle maznun Fehmi, Ramazan, Sıtkı ve Şerif ismindeki maznunlar yakında Ağır cezada muhakeme edileceklerdir.

Bursada Yanan Tütünler

Geçen hafta içinde Bursada bir yangın olmuş, eski böcekhanesinin binası yanmıştı. Yangın esnasında binada bulunan (15) bin kilo da tütün kül olmuştur. Bu tütünlerin Amerikaya ihraç edilmek üzere olduğu anlaşılmıştır.

Tramvayda
Bedava Yolculuk

Musevilerin ne kadar cimri olduklarını hepimiz biliriz. Onların bu tabiatleri sayesinde para sarf etmemiş zengin insanlardır. Her gün Musevilere ait pek çok hikâyeler duyarız.

Bir gün tramvayda mektep arkadaşım olan bir Musevi kızı tesadüf ettim. Yanyana oturmuş iük. Nereye gittiğini sordum:

—“Maçkayal,, Dedi. Tramvay Maçkaya gelinceye kadar bilet de ancak bize yaklaşmaya vakti bulmuştu. Nereye bilet keseceğini sorunca o derhal:

—“Şişli,, cevabını verdi. Şişliyi zannederek:

—“Hani Maçkaya gidecektiydi diyecek oldum. Fakat bilet tramvayın Şişliye gitmediğini söylemiş, arkadaşım ilk istasyonda da tramvaydan inmişti.

Tesadüfe bakınız ki bir gün bu arkadaşla yine tramvayda birleştik. Biletçi geldiği zaman o yine tramvayın gitmiyeceğini bir yer ismini verdi. Ve yine istasyonda tramvaydan inmiş. Doğrusu ya bu vaziyet beni hayli meraklandırmıştı. Merak etmişim farkına arkadaşım da varmış olacak ki bir gün kendisinin evinde ziyaret ettiğim zaman bana hikâyesini şöyle izah etti:

— Ben ekseriya tramvayda para vermem. Bak bunu nasıl yaptığımı anlatayım: Mesela bir gün Maçkaya gidecektim, fakat biletçiye Şişliye gideceğimi söyleyerek ilk istasyonda indim.

Oradan da Şişli tramvayına atlardım. Tramvay fazla kalabalıktı. Memur bana ancak Takasime gelince bilet sordu, ben defa da Maçkaya gideceğimi söyleyerek Taksimde tramvaydan indim, düşün bir kere. Bu suretle ta Fatihden Taksime kadar on para vermeden gelmiştim. Hava çok güzeldi oradan Maçkaya kadar yaya gittim. O iki kuruşum da cebimde kalıyordu.

Yarın düşünmeden hesaplamaya para sarfetmek insan için çok defa felâket yaratır. Fakat mehteliğe bu derece can verir. Şişliye âşık olmak, on iki kuruş için bir saatlik yolu iki saatte gitmek her biletçi gelince heyecana kapılmak da hoş bir şey olmaz gerek.

MELİHA AVNİ

Bir Canavar

Bütün Fas Halkına Korku
Ve Dehşet Salmış

Rabat, 14 — Üç dört senedenberi Rabat havalisindeki dağlık mıntakaya dehşet saçan bir pars, dün yüzlerce yerlinin tertip ettiği bir sürgün avında vurulmuş ve öldürülmüştür. Bu müthiş hayvan koyun sürülerine hücum eder ve evvelâ çobanları parçaladıktan sonra sürülerini altüst ederdi.

Pars, bir iki defa da katır kervanlarına hücum etmiş ve katırcılarla yolcuları yedikten sonra hayvanları parçalamıştı. Bu pars 330 kilo ağırlığında ve 3 buçuk metre uzunluğundadır.

Siyaset Âlemi

Çin-Japon meselesi

Tokyo, 17 — Mukdenden bildirildiğine göre Çin demiryolları idaresi, Cenubi Çin demiryolları idaresine müracaat ederek idaresindeki demiryolu şebekesinin Harbin ile Çang-Çun arasındaki kısmını satmak teklifinde bulunmuştur.

Elyevm Çang-Çun ile Harbin arasında transit olarak nakledilmekte olan emtianın büyük bir kısmı yapılmakta olan diğer bir hat üzerinden geçirilecekler, bu da satılması teklif edilen kısmın kıymetini düşürecekler.

Tahkik Heyeti Azalığı

Paris 17 — Mançuri tahkikat komitesine iştirak edecek Fransız murahhasının intihabı yarın yapılacaktır.

Hariciye nazareti Liyon kumandanı General Serigninin tayini için ısrar etmektedir. Harbiye nazareti de General Degoteyi ileri sürmektedir.

Almanyanın Borçları

Bale 17 — Buradaki tahkik komisyonu mesaisini bitirmek üzeredir. Almanyanın tamirattan mütevellit taahhüdatı karşısında halihazırdaki vaziyeti meselesinde Bale mütehasısları, Almanyanın haricte olan alacaklarının geçen ağustos ayında tahmin edilen 8 milyar 500 milyon Rayışmarkı mühim miktarda teca-vüz ettiği neticesine varmıştır.

Alman heyet murahhasası, Almanyanın borca müteallık olarak şimdi tediye edeceği faiz miktarının (1800) milyon Rayışmarka balığ olduğu tahmin etmektedir.

Fransa Ve Dünya Silâhları

Paris, 17 — Ayan Meclisinin Hariciye ve Harbiye Encümenleri birlikte toplanmış ve Terki Teslihat konferansının arifesinde muhtelif devletlerin vaziyetlerini tetkik etmiştir.

General Burjuva, bu münasebetle İtalya ve Macaristanın teslihat vaziyetlerini izah etmiş, Faşizm gençlik teşkilatını ve İtalyan bombardıman tayyareciliğinin teşkilatını anlatmıştır. Ceneralin bu beyanatının hükümetinin nazarı dikkatine konulmasına karar verilmiştir.

HARİCİ HABERLER

İngiltere Parasını Değiştirecekmiş
Gandi, Mücadele İçin Gidiyormuş

İngiltere Parasını Değiştirecek mi?

Londra, 17 — Maruf banka müdürlerinden M. Darling irat ettiği bir nutukta, İngiliz lirasına ve Britanya İmparatorluğunun diğer dövizlerine esas teşkil edecek bir para kabul edilmesini iltizam etmiştir. M. Darling:

“ — Dolar ve frangi celbedilmek için oldukça kuvvetli bir nakit meydana getirmek lazımdır. Maamafih İngiliz lirasının şimdi kazanmış olduğu hürriyeti muhafaza etmesi zaruridir. ” demıştır.

Mumaleyleh bu nakit sitemine esas olarak gümüş ve altın madenlerinin beraberce kabul edilmesini tavsiye etmektedir. M. Darling altın esasının terkedilmesinin kendi teklifinin kabulünü bir dereceye kadar tehir edebilecek bir mahiyette olmasına rağmen bu teklifin İngiltere ve Hindistanda hemen tatbik edilmesinin mesut neticeler vereceğini, imparatorluk altın memba ve servetlerinin seferber haline getirilerek gümüş piyasasını yükselterek bu suretle altının tek bir memlekette birikmesine mâni olacağını söylemektedir. Mumaleyleh gümüş paraları kabul için imparatorluk bankalarına hemen mezuniyet verilmesi hususunu da işaret etmektedir.

Gandinin Bir Beyanâtı

Roma, 17 — Buradan geçen Gandinin Curnale d' İtalya gazetesine vaki bir beyanâtı intişar etmiştir. Bu beyanatta Gandhi diyor ki:

— Hindistan nüfusu sayesinde büyük bir medeniyet vücuda getirmek istidadındadır.

Bu yaratıcı vaziyete ancak istikbalde geçebilecekler. Hint milletinin bugünkü vazifesi, bu istikbale varmak için önüne çıkacak bütün maniaları yıkmaktır. Boykot, mücadelelerimizden birinin şeklidir. Hindistana, İngiltere ile mücadele için dönüyorum. Açacağım cevval, cebrü şiddet mücadelesi olmayacaktır.

Bir Tayyare Kazası

Berlin, 13 — Bir deniz tayyaresi düşmüş, pilotu telef olmuştur.

Gandi İtalyada, İstikbalcileri arasında

Hindistanda Fırtına Başlangıcı

Bombay, 17 — Hindistanda başlaması muhtemel olan fırtınaya ait plânları ele geçirmek için Hint hükümeti, kongre reislerinden M. Yavarhilâl Nehronun evinde taharriyat yaptırmıştır. Bu zat bu harekete şiddetle itiraz etmiş ve aktedilen mütarekeye tecavüz olunarak arkadaşlarıyla kendisinin muhabere evrakının çalındığını iddia etmiştir.

Bu ithamını hükümete karşı yapmıştır. Tekrar boykotaj hareketine başlanmaması için hükümet Gandiye emir verecektir.

Kahire 17 — Gandhi Mısır'daki Hint konsolosunun reisini, Mısır muteberanını ve Nahas Paşayı ziyaret etmiştir. Gandhi Mısırda pek az kalacağını söylemiştir.

Sofyada Arbedeler

Sofya, 17 — Sofya Darülfünunda komünist ve çiftçi talebe, sabık nazırlardan ve ihtilâl aleyhinde mukabele bilmişle bulunmuş olmakla itham edilen Profesör Çankof aleyhine gürültülü nümayişler yapmıştır. Dün müfritlerle nasyonalistler arasında arbedeler olmuş üçü vahim olmak üzere birçok yaralıları vardır. Tevkifat yapılmıştır.

İspanyada Şiddetli Tenkitler

Madrid, 17 — Matbuat, yeni kabinenin haricinde kalan Radikallerin vaziyetle meşgul olmaktadır. Sağ cenah gazetelerinden bazıları, Radikallerin Reisi M. Lörü'ye yaklaşır görünmektedirler.

Bir gazete, en kalabalık cümhuriyetçi bir fırkanın muhalefet mevkiinde bırakılmasına hayret ve teessüf ediyor. Diğer bir gazete de şunları söylüyor:

“İspanyol devletinin kuvvetli bir fırkaya ihtiyacı varsa, bunun Sosyalist Fırkasından ziyade Radikal Fırkası olmasını istiyenlerdeniz. ”

Radikallerin parlamento grubu kongre halinde toplanmış ve çok şiddetli münakaşalar cereyan etmiştir. Adliye Nazırı da kongrede bulunmuştur,

Hatipler, teşkil edilen kabinenin efkârı umumiyenin arzusuna tekabül etmediğini, temayülünün çok sağcı olduğunu beyan etmişlerdir. Nazırlardan M. Karner ve M. Juluktanın kabineye girmelerine hücum etmişlerdir. Maamafih grup kabineye yine muzaheret edecektir.

Rusyada Zeriyat

Moskova 17 — Bu sene Rusyada 35 milyon hektar arazi sürülmüştür.

Gönül İşleri

Rum Kızları Mı Türk Kızları Mı Daha İyidir?

Birkaç genç, bir araya gelmişler, izdivaç meselelerini konuşuyorlarmış. İçlerinden biri, Türk kızlarının iyi ev kadını olmadığını, Rum kızlarının kocalarını daha ziyade mes'ut ettiklerini ve daha mükemmel yuva kurduklarını iddia etmiş. İddialar, münakaşalar olmuş. Misaller getirilmiş. Neticede benim de fikrimi almya karar vermişler. Bir mektupla soruyorlar:

Rum kızları mı daha iyi ev kadınıdır, Türk kızları mı?

Bu çocuklar beyhude yorulmuşlar. Bu iki kız da bu memleketin çocuğudur. İkisi de aşağı yukarı aynı terbiyeyi almış, ev ve yuva hakkında aynı zihniyeti edinmişlerdir. Bir Rum kızının bir Türk kızından ve yahut bir Türk kızının bir Ermeni kızından daha iyi yuva kurabileceğine kanaatim değilim.

Yalnız her milletin kendine mahsus hususiyetlerini unutmamak lazımdır. Rum kızları daha neşeli, daha kıvrak, daha sokulgan olurlar. Kendilerini kolay ve çabuk sevdirebilirler.

Türk kızı, Rum kızına nispetle daha ağır başlı, daha temiz ve daha saftır ve her halde Rum kızından çok daha sadıktır.

Ermeni kızı, iyi ev kadınıdır. Ne Rum kızı kadar hoppa, ne Türk kızı kadar sadıktır.

Fakat bence izdivaçta en mühim mesele ruhların anlaşmasıdır. Kız nekadar güzel ve nekadar iyi ev kadını olursa olsun, karı koca arasında bir ruh kaynaşmasına ihtiyaç vardır.

İşte bu ruh kaynaşması, Türk karı koca arasında daha ziyade kabildir. Bir Türklerle bir Rumun uzun müddet anlaşmasına imkân yoktur. Bir gün mutlaka araya bir geçimsizlik girer ve ev mutlaka yıkılır. İstisna kaide teşkil etmeyeceği için bana misal göstermeye de kalkmayınız. Evlenecekseniz Türk kızlarıyla evleniniz.

İzmirde Alber Ef.:

Bahsettiğiniz aşk macerası, kızın Parise gitmesiyle en tabii neticesine varmış ve kendiliğinden kapanmıştır. Artık aşkın devam edeceği hülyasına kapılmak safdilliktir. Şimden sonra ne kız seni arıyacaktır, ne de kısa bir müddet sonra sen onu arıyacaksın.

Hanımteyze

“SON POSTA”nın Milli Tefrikası: 53

AH, MİNEL AŞK!

MUHARRİRİ: SERVER BEDI

Narin bunu söyleyince yüzüne bakakaldım. Beynimin içinde bir fırtına dönüp dolaşıyordu. Narin! Gayrimeşru bir evlât! Bir ec-nebi şantözünün kızı! Tevekkeli değil... Barlara zâfi var... Anasına mı çekmiş? Nedir? Allahım... Bu ne macera?...

Bak sen de hayret etmeye başladın değil mi? Al sana roman işte... Hem ne roman... İyi dinle...

Gözüm ve ağzım açık Narine bakıyordum. hararetleniyordu. Gözleri parlıyarak devam etti:

— Bir hariciye memuru için büyük felâket!.. Bir kere duyulursa derhal azledilir, Londra muhitinden uzaklaşmaya mecbur idiler. Gizlemesi lazım... Kadın, Mis Peggi, yani annem, çok zeki. Büyük ihtiyatlarla beni gizler. Bir yaşına kadar büyütür. Zengin kadın da, malikânesine çekilir, şehirden uzaklaşır. Sahneyi terkeder.

Narin için çekerek devam ediyordu:

— İş bu kadarla kalsa iyi. Babamın muhiti bu rezaleti duy-

maz. Ben de İngiliz mürebbiyelerin elinde büyüme başlarım ve üç yaşına gelirim. Fakat annem hassas bir kadıymış. Bir aşk macerası yüzünden bütün hayatının mahvolduğunu görür. Öyle ya evlenemiyor, yuva kuramıyor, sahneye çıkamıyor, hatta insanların karşısına çıkamıyor, eski bir şatoda ihtiyarlamaya mahkûm. Babam da müthiş çapkın bir adam. Uslu durduğu yok. Annemi üzecek yeni maceralara atılıyor ve nihayet, zavallı kadını yatağa düşürüyor.

Narinin gözleri sulanır gibi oldu:

— Ben annemi hayal meyal hatırlıyorum. Hep gözlerimin önüne güzel bir kadının gölgesi geliyor. Bir de kulağında uzak

bir ses var. Belki de bu sesi ve bu şekli ben yaratıyorum ve annem sanıyorum. Babama tarif ediyorum: “Doğru, diyor, ta kendisi!.. ve onun da gözleri sulanıyor.

Narinin yanaklarından yaşlar inimiye başladı.

Yutkunarak devam ediyordu: — Annemin hastalığı bir sene sürdü. Fakat babam anlatıyor: Yaşamayı hiç istemez. “Allahım, canımı all!..” Diye dua edermiş. Bir Teşrinsani akşamı öldü. o günü iyi hatırlıyorum. Kırk yedi odalı, etrafı büyük bir ormanla çevrili şatoda çit yoktu. Hizmetçiler, sıra sıra, ellerinde yanmış mumlarla, şamdanlarla hastanın odasına giriyorlar, beni içeriye sokmuyorlardı. Yalnız kapı

aralığından şöyle bir göz atıyorum:

Babam, karyolanın yanında diz çökmüş, ağlıyor. Mürebbiyem beni kucaklayarak oradan uzaklaştırmıştı. Sonrasını hatırlamıyorum. Karışık. Ve hep iç sıkıcı, karanlık günler, haftalar, aylar... Babam arada bir geliyor ve beni kucaklıyor. Ben o vakit Türkçe öğrenmemiştim tabii.. Yalnız, babam bana ağızdan üç beş kelime öğretiyor ve İngilizce sık sık Türkiyeden, İstanbuldan bahsediyordu.

Bir gün dedi ki:

— Narin, İstanbulla gideceğiz. — O vakit te ismin Narin miydi?

[Arkası var]

Kari Mekiupları

İhtikâra
Karşı Mücadele
Zarurîdir

Gazetenizin iki gün evvelki nüshasında belediyenin odun hakkındaki tetkikatını okudum. Belediye İktisat Müdürlüğünün tetkikati neticesi oduna narh konulması muvafık görülmemiş. Fiatler mutedil görülüyor.

Bugün Feriköy civarındaki bir oduncudan kuru odunun çekisini altı yüz kuruşa aldım. Kapıda odunluğa nakil ücreti de ayrı. Gazetenizde yazılı olan dört yüz seksen kuruşla, altı yüz arasında yüz yirmi kuruş fark var. Bu, ihtikâr değil midir? Hem de altı yüz kuruşa vermiye nazlanıyorlar ve "istersen al, iki ay sonra görürsün," diyorlar. Mademki İstanbulda ve civarda kâfi miktarda odun mevcuttur. Fiatin yükselmeye sebep nedir. İhtikâra karşı ciddi tedbir almak gerek. Bundan iki sene evvelki büyük kısta Berlinde bulunmakta idim.

Kömürlerden bir tanesi kömürün elli kilosuna on fenik fazla almağı tasavvur etmiş ki, kilo başına beş para isabet etmez. Ortada fiil yok, yalnız tasavvur varken hükümet bu tasavvuru haber alıyor ve kömürünün bütün kömürlerine vaziyet ediyor.

Tayyareci
SAVMI

Çifte Misafir Meselesi

Darülfünun ve lise mezunlarının bir kısmı iş bulamazken bir kısım idare amirlerinin şurada, burada birkaç vazife aldıkları görülmektedir. Geçen gün Maarif Vekâleti, ecnebi mekteplerinde vazife alan mektep müdür ve muavinlerinin ecnebi mekteplerdeki vazifelerine nihayet verdi. Bu kararı ve bu hareketi takdir etmemek mümkün değildi. Fakat, bu kâfi değildir.

Her Vekâlet prensip olarak idare amirlerinin hariçte ikinci bir vazife almamalarını kabul ederse çok iyi olur. Bu suretle açıkta kalan gençler de birer iş bulmuş olurlar.

Cevaplarımız

"Gü. Altay,, imzasile mektup gönderen kariimize:

Bu hususta evvelce yaptığımız neşriyat alâkadar makam tarafından nazarı dikkate alınmıştır. Öyle zannediyoruz ki mesele önümüzdeki sene esnasında halledilecektir.

*

Sezzai Şadi Beye:

Bizi hatırladığınız için çok teşekkür ederiz. Bugünlük yardımlarımızdan istifade edemiyecğiniz maalesef bildiririz, efendim.

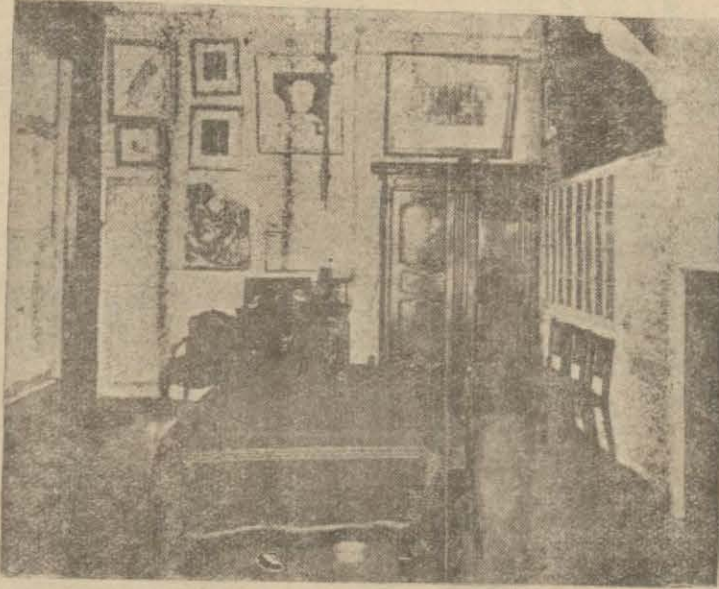
*

Karilerimizden B. S. Beye:

Okutma kabiliyeti hakkındaki mütaleanız çok yerindedir. (Şark Yıldız) tefrikamız bir hatıradır ve hemen hemen aslına yakın bir şekilde dercedilmekte, yalnız bazı yazı hataları tashih olunmaktadır.

Dünya İşleri

Dünyanın En Basit Müzesi Bir Hafta Evvel Parisin Tenha Bir Sokağında Açıldı

Fransız Gazeteleri:
— Evet, Fakat Bu Yatak Ve Bu Yemek Odalarını Bugünün Ve Gelecek Neslin Bütün Çocukları Görmelidir, Diyorlar

Son muharebenin tarihinden bahseden eserlerin bazılarında, üç beş satır arasına karışmış mühim bir hâdise kayıtlıdır ki, şuyuu Fransızların işine hiç gelmez. Bazıları mübalağalıdır, bazıları da büsbütün yalandır, derler. Bu hâdise şudur:

918 senesinin son aylarında daha Almanyadan ihtilâl çıkmadan, Alman ordusu bozulmadan çok evvel, Fransız cephesinde bir bozgun rüzgârı esmişti. Bir Fransız alayı isyan etmişti, kendisine iltihak eden kât'larla birlikte (Paris) üzerine yürümeye başlamıştı:

— Sulh isteriz, diye bağıryordu.

Haber Parise vardığı zaman, telâş başladı, Almanlar tarafından iştirilmemesinden, umumî bir taarruzu mucip olmasından, Fransız cephesinin yıkılmasından korkuldu. O zaman Başvekil Jorj Klemanso idi. İhtiyar (kaplan) adını taşıyordu. Başına takkesini geçirdi, eline sopasını aldı, arkasında bir nefer elbisesi cepheye koştu, işi bastırdı.

Klemansonun çok basit bir hayatı vardı: Gündüz arkasında asker elbisesi, harp cephesinde dolaşır, gece minimini apartmanı-

Klemansonun şapkası ve takkesi, sahibini bekliyormuş gibi masanın üzerinde

na döner. Kadın açışının pişirdiği tek tabak yemeği basma örtülü masasında yalnız başına yer, sonra yatak odasına çekilir, yatağının ayak ucuna yerleştirilen yazıhanede günün kâğıtlarını imzalar ve en nihayet, birkaç saat için basit yatağına uzanırdı.

Muharebenin son senesinde Fransada yorgunluk son haddini bulmuştu, palavraları bir kenara atarsanız herkes sulh istiyordu. Fakat:

— Nihal zafere kadar mukavemet edelim, diyenleri mukavemet sevkedenlerin başında, Klemansa bulunuyordu.

Mubarebe bitti, Fransızlar

Bu Müzenin İçinde Bir Yatak Ve Bir De Yemek Odası İle Basit Ev Eşyasından Başka Bir Şey Yoktur

Klemansoya:

— Zaferin babasıdır, dediler. Fakat fazla mütehakkim olduğu için nüfuzunu daha ziyade artırmaktan çekindiler. Klemanso istifa etti, bir kenarda milletine yarı küskün olarak yaşadı.

Peşinden hazırladığı vasiyetnamesinde de öldüğü zaman kendisine milli cenaze alayı yapılmamasını ehemmiyetle kaydetti.

*

Klemansonun çocukları ve torunları babalarının ve dedelerinin içinde yaşadığı apartmanı dağıtmaya kıyamadılar. Tıpkı içinde yaşanıyormuş gibi muhafaza etmeyi ve ziyaretçilere açık bulundurmaya karar verdiler.

Hususi müze geçen hafta açıldı. İçinde yalnız basit bir yemek odası, bir yatak odası ve ölünün elbiseleri ile şapkaları ve kitapları vardır.

Gelen burada Fransaya zaferi kazandıran ihtiyarın ne kadar basit bir hayat yaşadığını görür, onun ruhunu hisseder. Dünyanın en küçük müzesidir. Fakat Fransız gazeteleri:

— Evet, fakat bu yatak ve yemek odalarını bugünün ve gelecek neslin bütün çocukları görmelidirler, diyorlar.

Harp Borçları

Vaşington 17 — Harp borçları ve tamirat bedellerinin tetkiki için umumî bir konferansın toplanacağı söylenmektedir.

Amerikanın böyle bir konferansa müşahit sıfatıyla iştirak etmekten başka birşey yapamıyacağı söylenmektedir.

*

Vaşington 17 — Amerika kongresinde Virjini eyalâtini temsil eden M. Svanson terki teslihat kongresinde Amerika müşahitlerinden biri olacaktır.

Lehlilerle Almanlar Arasında

Varşova 17 — Hitlerciler Şarkı Prusya'da Leh tedrisat mümessillerinden üç zate hücum etmişler, otomobillerinin şoförlerini dövmüşlerdir

Fransada Grev

Dijon 17 — İlan edilen grev vaziyeti sükün bulmakta, tacirler mağazalarını açmakta ve askerlerin nezareti altında tramvaylar işletilmektedir. Halka 20000 kilo ekmekek dağıtılmıştır. 13 grevci tevkif edilmiştir.

Fransada Sosyalistlerin Muhalefeti

Paris, 17 — Fransız intihap usulünün değişmesi hakkında Meclise verilen bir projeye karşı Sosyalist me'uslar muhalefet teşebbüsünde bulunmuşlardır. Projeyi akim bırakılmak için her biri ayrı ayrı nutuk söylemek müsaadesi almışlardır.

Şimalde Fırtına

Riga, 17 — Letonya üzerinde esen şiddetli bir kar fırtınası esnasında Liba önünde demirli bulunan Luba isimindeki gemi batmış ve yedi kişi boğulmuştur.

Amerikada Zلزle

Nevyork, 17 — Dün akşam cenup devleti mntakası dahilinde geniş bir sahada bir zelzele hissedilmiştir. Bilhassa Birmingam Alabama, Menfis, Tennessck, Helen ve Arkanjas şehirlerinde evler şiddetle sarsılmıştır.

Alman Demiryolları Tarifesi

Berlin, 17 — Alman Hükümetinin son kış emirnamesi münasebetile İmparatorluk Demiryolları İdaresi, kömür ve nakliyat tarifesinin indirilmesi teklifini reddetmiştir.

Tenkit

Kadıköy Süreyya Operetinde

İstanbul şehri bir operet ihdasına hazırlanmakla meşguldür. Açılan mektepte baletler yetiştiriliyor. Tiyatroya orta oyundan çıkıldığı gibi, operete de komedi müzikalden geçilir.

Şehrimizde ötedenberi komedi müzikaller veren yegânen grup Süreyya operet heyetidir.

Bu heyet geçen hafta Yusuf Süruri Beyin "Kalamış pansiyonu" isimli eserini oynadı.

Yalnız müellifinin de söylediği gibi, bu güzel eser müzikali bir komedidir.

Süreyya operetinin kadrosu ve imkânları büyük orkestralar, baletli filân operetlere değeri "Kalamış Pansiyonu," gibi muvaffakiyetle yazılmış komedi müzikallere müsaittir.

Kalamış pansiyonunda Selâh Cehdi Bey, hemen her temsilde gösterdiği cesur ve samimi halıyla komedyenliğini bir kere daha meydana çıkardı.

Selâh Cehdi Bey cidden gayri dikkat bir san'atkârdır.

Ömer Aydın Bey de Kalamış pansiyonunda en muvaffak olan rollerinden birisini yarattı.

Operetin en istidatlı umumi azaları arasında İrma Toto Hanım başta saymak lâzımgelir. Yalnız komedi müzikaller için değil, müstakbel büyük bir operetinde, gerek ses gerek dans ve hareket itibarile İrma Toto Hanım ilk akla gelecek bir subretimizdir.

"Kalamış pansiyonunda primumadonna Suzan Lütfullah Hanımın boşluğu kendisini kuvvetle hissettiriyordu. Operetin bu muvaffak Türk kadını her oyunda inkişaf etmektedir..

"Kalamış pansiyonundan," umumiyetle operetten bahsederken Lütfullah Beyi de unutmamak lâzımdır.

Esasen bizdeki operet hayatında "Süruri,, ailesinin mübâh bir mevkii vardır

Kadıköy Süreyya Operetinde Melek Muhlis Sabahattin Hanım ile de cidden kıymetli ve faydalı bir unsur kazanmış oluyor.

Son söz olarak:

Şimdiye kadar oynanan komedi müzikallerin temsillerinde en şayanı dikkat şahsiyetlerinden birisinin de Grand Dam Melâh Ziya Hanım olduğunu bilhassa kaydetmek isterim.

Bu imkân ve bu vesâile Süreyya opereti san'atkârları ve rebileceklerinin azamisini veriyorlar. Ve ben de onları gönül ferahlığı ve büyük bir inşirahla methediyorum. Çünkü bu yalın larda san'atkârları zemetmek öyle adet oldu ki...

Kadıköylü

Harp Borçları Ve Amerikan Teklifi

Washington, 17 (A. A.) — Meb'usan Meclisinde M. Hoover moratoryomunun dün sabah me'usan meclisine tevdi edilmiş şekilde tasdik edilmesini lehinde hararetle müdafaada bulunmuştu. Hatip Hoover moratoryomunun büyük bir inhidamın önünü almak için mutlak surette lüzumlu olduğunu ilâve eylemiştir.

S İ N E M A

"Son Posta,, haftada iki defa sinema sayfası yapar. Bu sayfalarda dünyanın en yeni sinema haberleri, sanatçıların hayatı ve sinema âlemindeki sanat cereyanlarından bahsedilir.

"Son Posta,, Holivutta hususî muhbiri bulunan yegâne Türk gazetesidir. Holivut muhabirimiz, her hafta bize mektup gönderir ve sinema âleminin içyüzünü anlatır.

Aşka Tövbe Ediyorum Güzel Yıldız Elissa Landi Artık Buna Karar Verdi

"Elissa Landi,, sesli filmde sonra parlayan yıldızların en güzelilerindendir. Evvelce bu güzel kıza Holivutta kimse ehemmiyet vermezdi. Çok uğraştı; çok didindi, bir türlü parlak yıldızlar arasına girmeye muvaffak olamadı. Fakat sesli film hüküm yürütmeye başladıktan sonra Elissa da, güzel ve yanık sesi sayesinde büyük bir itibar kazandı. Yalnız itibar kazanmakla kalmadı. Aynı zamanda yüksek ücretli mukaveleler sayesinde bir hayli de para kazandı. Şimdi hem parlak hem de zengin sanatçıları arasında parmakla gösterilmektedir.

Elissa yemin ediyor ve diyor ki:

"— Aşk macerası denilen şeye şimdiye kadar yabancı kaldım. Fakat buna rağmen aleyhimde çıkarmadık dedikodu bırakmadılar. O kadar yalan uydurdular ki ben bile bunlara inanır gibi oldum. Niçin böyle yapıyorlar? Sebebi çok basit. Çünkü benim birdenbire şöhret kazandığımı gören rakiplerim ve bilhassa eski yıldızlar kıskanıyorlar. Bunun için bir yığın yalan uydurarak beni Holivuttan soğutmak ve kaçırmak istiyorlar. Fakat bunlar aldanıyorlar.

Ben bu yalanlara, bu dedikodulara ehemmiyet vermeyeceğim. Onlar istedikleri kadar uydursunlar. Gururum, bu küçüklük-

Elissanın en son resimlerinden biri

lerle uğraşmaya müsaade etmez. Size yemin ederim ki aşk ve sevdâ denilen esrarengiz tılsımla hiç alakam yoktur ve olmayacaktır. Ben aşka tövbe ettim, kararım kat'idir..

Bu sinirli sözler üzerine

Elissaya soruyorlar:

— Kadın denilen melek aşka bigâne kalabilir mi?

Elissa cevap veriyor:

"— Sabrediniz. Göreceksiniz ki ben bir kadının icabında sevdâya dudak bükebileceğini size ispat edeceğim.."

Şimdi karilere soralım: Siz bu sözlerle inanır mısınız?

Pul Meraklısı Bir Artist

Jan Herşol, gençten sene ölen meşhur Lon Şaneyin en samimi arkadaşısıdır. Her zaman beraber gezer, beraber yaşar ve stüdyoda da beraber film çevirirlerdi.

Jan Herşol hastalık derecesinde pul meraklısıdır. Fakat bu iptilâsının mükâfatını görmemiş değildir.

Onun zengin bir pul koleksiyonu vardır ki birçok pul sergilerinde birinciliği almış ve bu sayede binlerce lira kazanmıştır.

Lilyan Harvey

Birçok filmlerini lezzetle seyrettiğimiz Lilyan Harvey şimdi Londradadır. Güzel Lilyan İngilizler tarafından hararetle karşılanmıştır. Londrada kibarların suvarilerini neşelendirmektedir. Yakında Almanyaya dönerek yeni bir film çevirecektir.

İflâs Tehlikesi

Holivuttaki sinema kumpanyalarından bazıları, iktisadi buhranın ağırlığından pek fazla müteessir olmuşlardır. Bunlardan bir ikisinin iflâs tehlikesi geçirdiği haber verilmektedir.

Pola Negri Tehlikede

Santa Monika (Kaliforniya) 17— maruf sinema yıldızı Pola Negriye barsak tıkanması neticesi olarak acele ameliyat yapılmıştır. Artistin vaziyeti tehlikelidir.

Jon Jilbert Stüdyoya Döndü

Sesli film çıktığı zaman sinema semasında parlayan yıldızlardan bir kısmı birdenbire sönmüştü, bazılarının sesi, bazılarının lisansı müsait değildi. Bunlar stüdyoyu terke mecbur oldular. Fakat şimdi Amerika gazeteleri bize öğretiyorlar ki, sesli film çıktığı zaman stüdyoyu terke mecbur kalan sanatçıları arasında tekrar eski hayata dönenler görünmeye başlamışlardır. Bunlar sesleri müsait olduğu halde söz söyleyişi müsait olmıyanlardır. Aradan geçen müddet zarfında çalışmışlar, bunun da usulünü öğrenerek tekrar stüdyoya dönmüşler ve tekrar parlamağa başlamışlardır. Bu nevi sanatçıların başında Jon Jilbert'in adı zikredilmektedir. Kendisi yakında sesli olarak çevirdiği (Paris Faytonu) isimli filmde görülecektir.

Yıldızlar Küçük Yaşlarında...

Joan Crawford

Burada gördüğümüz resim Joan Crawfordun beş yaşındaki çocukluk halini gösteriyor. Bugünkü şen, şakrak Crawfordla o zamanki bebek Crawford arasında kolayca bir mukayese yapabilirsiniz.. Yakında hatıratını neşretmeye başladığımız zaman hem lezzetle okuyacaksınız, hem de bu mukayeseyi daha zevkli bir surette yapacaksınız.

Korin Grifit Tekrar Film Çeviriyor

Korin Grifit sessiz sinema zamanında en fazla para kazanan sanatçıların en başında idi. Haftada bir milyon dolar kazandığı olmuştuktu. Fakat Grifit sesli filmin kurbanı oldu. Kumpanya direktörleri onun sesini beğenmediler, stüdyodan çıkardılar. Son gelen sinema mecmuaları Grifitin tekrar stüdyoya döndüğünü, yakında yeni bir sesli filme başlayacağını haber veriyorlar. Burada gördüğümüz resim son çektiği resimlerden biridir.

Norma Şererin Kederli- lere Güzel Bir Tavsiyesi

Geçen sinema sayfamızda can sıkılan sanatçıların ne yaptıklarını yazmış, bir kaçının söylediklerini kaydetmiştik. Bakınız, sevimli

"Norma Şerer,, de can sıkılanlara şu tavsiyede bulunuyor:

"Canınız mı sıkılıyor, kederli misiniz? Hiç düşünmeden benim gibi yapınız. Ben canım sıkıldığı zaman derhal sokağa fırlar ve mağazaları dolaşırım. Okadar ki bazan fazla kederli olduğum zaman Holivutta girip çıkmadığım mağaza ve dükkân kalmaz. Uğradığım mağazalarda bir şapka veya bir diğ fırçası ararım. Memur, müşteri karşısında nazikleşir

ve size mutlaka malını beğendirmek ister. İşte, ben o zaman kendimi onun döktüğü dillere teslim ederim. Bu suretle geçen zaman zarfında da sıkıntılarımı unutuyorum. Emin olunuz ki can sıkıntısı ve keder için bundan daha iyi ilaç yoktur."

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKAMIZ

ŞEN GÖNÜL

— 53 —

O, ilkin habis ruhların ta-
salutuna zahip oldu. Kendi sevi-
yesinde olan her cahil gibi o da
kâbusları manevi bir tesallut sa-
nıyordu ve şimdi de öyle bir hal
geçirdiğine kail olmak isti-
yordu. Fakat yavrulardan biri
pençesini ta ağzına koyunca bu
zehabı sarsıldı. Yerinden sıçra-
mak istedi. Küçükler, bu teşeb-
büse muvafakat etmediler ve
homurdana homurdana kuvvetli
bir tazyik yaptılar. Artık kâbus,
ısıyor ve kanatıyordu.

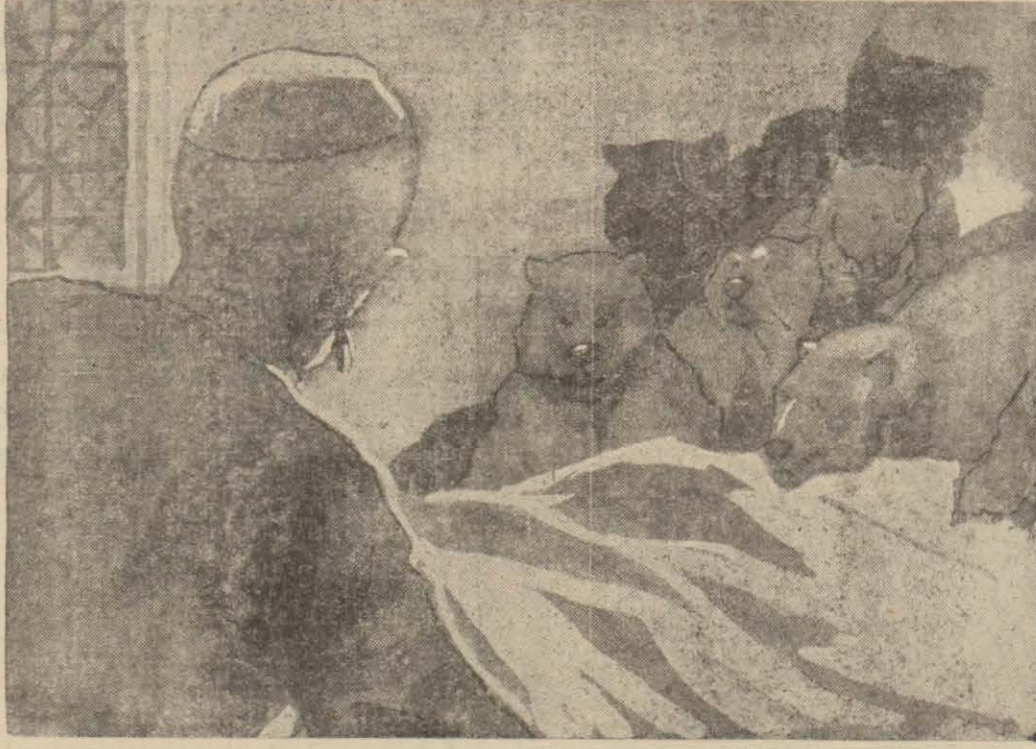
Bostancıbaşı, hayvan şekline
temessül etmiş habis ruhların
değil, düpe düz ayların pençe-
sine düştüğünü anlar anlamaz
delirir gibi oldu, var kuvvetile
silkinerek yataktan sıçradı, pa-
lasını almak istedi. Fakat pala,
karşıkı duvarda asılı idi. Oraya
geçmek için yavrulardan izin al-
mak lazımdı. Halbuki onlar ba-
cağına sarılmışlar ve ısırmağa
koyulmuşlardı.

Ağa, o mevkie yükseldikten
sonra tenperverliğe kapılmış,
kuvvet oyunlarını bırakarak ense
düziye özenmiş olmakla ber-
ber yapılış itibarile sağlamdı.
Gençliğinde ve acemi oğlanlığın-
da hayli hünerler öğrenmişti.
Binaenaleyh aklını çabuk başına
topladı, kuvvetli yumruklar ve
tekmelerle küçük muhacimleri
kendisinden biraz uzaklaştırdı,
hançeresinin olanca kuvvetile
bağrıya koyuldu. Bu istimdat
üzerine nöbetçilerin yetişeceğini,
hayvanların yakalanacağını umu-
yordu.

Filhakika ikinci ve üçüncü
bağrıktan sonra kapı açıldı,
küçüklerle pençe pençeye boğu-
san ağanın da yüreğine su
serpildi ve gözleri ümit içinde
kapağına çevrildi. Fakat içeri giren
uşaklar, nöbetçiler değildi, daha
iri ve daha heybetli bir ayı idi!

Zavallı Ağa, bu defa cidden
çıldırdı. Kapalı kapıları ken-
diliklerinden açıp odaya giren
bu ayların tekin mahlûklar
olmadığına artık iman getirmişti.
Meş'um bir kuvvetin Hünkâr
Bahçesindeki bütün insanları ayı
haline koyup kendi üstüne
saldıracağına şüphesi kalmamıştı.
Belki şu yavrular, iki acemi
seyisti. Yeni gelen şu heybetli
vücut, belki kendi kethüdası idi.
Onlar, ihtimal ki bu istihalede
istifade ederek malûm ve meçhul
İğbirarlarının acısını çıkarıyor-
lardı.

Ağa, işte bu sersem mülâha-
zalarla aklını kaybetmek derece-
lerine geldiği sırada yavrular,
babalarını karşılamaya koştular,
kendi dillerile kısa bir muhavere
yaptıktan sonra üçü birden yarı
delirmiş olan adamcağzın üstüne
saldırdılar. Şimdi odada da bir
köşe kapmaca oyunu başlamıştı.
Ağa kaçıyor. Aylar kovalıyor-
du. Ortada serili olan geniş ya-
tak, mühimce bir siper teşkil
ettiği için Ağa, daima o siperin

Ağa, bu ayların tekin olmadığına kani oldu

etrafını dolaşarak ve icabında
bir taraftan öbür tarafa atlıya-
rak nefsinin müdafaaya çalışıyor-
du. Korkudan, şaşkınlıktan pala-
yı da unutmuştu, artık o necat
vasitasını almayı ve kullanmayı
taakkul etmiyordu.

Büyük ayı, bir müddet yavrul-
arının önüne düşerek kovalama
hareketine iştirak etti. Fakat
avin o suretle yakalanamayacağını
anlayınca tabiiyeti değiştirdi.
Yatağın ucunda durdu. Onun
mezvi aldığı gören yavrular,
hücum vazifesinin kendilerine
terettüp ettiğini anladılar, ayrı
ayrı cephelerden saldırdılar. Ar-
tık kurtuluş çaresi kalmamış gibi
idi. Sağa, sola gitmek mümkün
değildi. Atlamak, dairesi do-
laşmak imkânı yoktu.

Bostancıbaşı, bu ihate hare-
keti neticesinde kendisinin didim
didim didikleneceğini vuzuh ile
görüyor ve soğuk soğuk ter
döküyordu. Meş'um bir baskına

uğradığına inandığı için dışardan
yardım istiyordu, ümidi kesilmiş-
ti, kuvveti tükeniyordu. Lâkin
göz göre göre ölmeği de istemi-
yordu. Bu acıklı vaziyette gözle-
rini duvarlara gezdirdi, şu taraf-
taki tavan yolunu gördü. Orası
yük dolabı şeklinde bir yerdi,
kapak açıldıktan sonra iğreti bir
merdivenle şirvanımsı bir yere
çıkılıyordu. Eğer oraya kadar
gidecek ve kapağı açıp merdi-
vene adım atacak olursa kurtu-
lacaktı.

Bu görüş, ağayı kuvvetlen-
dirdi ve o, ayağına yapışan bir
yavrunun ağzına etinden bir
parça bırakarak dolaba doğru
koştı, ikinci yavrunun çakışırına
yapışmasına rağmen kapağı açtı,
merdivene tırmandı ve şirvana
yükseldi. Kendisiyle beraber yük-
selen yavrudan kurtulmak için
çakışırını feda etmiş, merdiveni de
yukarı çekerek emniyete kavuş-
muştu.

Bugün cidden şayanı

MELEK

sinemasında

MARCEL PAGNOL'un
şaheseri

DENİZ ve KADIN

(MARIUS)

tamamen Fransızca sözlü filmi.
Şimdiye kadar görülen ve işiti-
len en büyük tiyatro ve sinema
muvaffakiyeti.

Seanslar: 2 - 4 1/2, 7 de.

Hoş ve eğlenceli iki saat geçireceksiniz.

temaşa iki büyük film:

ELHAMRA

sinemasında

Neşe ve cazibe... Zarafet...
Musiki...

GEL BOŞANALIM

(DELPHINE)

HENRY GARAT CLARA
TAMBOUR, ALICE COCEA
tarafından

İlâveten: CLARA TAMBOUR
"İNCİ KOLYE", 2 kısımlık
Fransızca komedisinde

MAJİK

BEKÂR

RADİFE BEHAR HANIM
ve HERKES KENDİ BAHTINA

Tamamile Fransızca iki büyük film.

MAJİK SINEMASI

Kahkahalar haftası

20 Kânunuevvel pazar akşamı

HANIM SINEMA YILDIZI OLUYOR

MARGUERITE MORENO ve MOUSSIA

Zevk-Neşe ve kahkaha

İlâveten: DELİLER TABİBİ

GARETTE ve JANIE MARESE

İki saat neşe ve kahkaha

Dün akşamdanberi ASRÎ sinemada

WARNER BAXTER ve MARGARET LIVINGSTON

ADALET KURŞUNU

mükemmel filminde büyük muvaffakiyetler kazanıyorlar. Bu eserde,
cerayan eden hayretbahş sergüzeşter arasında, Parisin büyük barlarından
cilveli bir dansözün aşk ve ihtirasi tasvir edilmektedir. Gece batakhan-
leri, güzel kadınlar, kanlı müsademeler, açık sahneler. Bugün saat 16 1/2
matinesinde programa ilâveten zengin ve mühim varyete numaraları.

— DÜNYA İŞLERİ —

Medenî Milletler Halk İçin, İçtimaî Sigorta Da Hazırlamaya Başladılar.

Muharebeyi takip eden sene-
lerin her köşe ve bucağa serpiş-
tirdiği sefalet manzaraları insan-
ları o kadar korkuttu ki, büyük
milletler son neslin istikbalini
endişe ile düşünmeye başladılar:

— Şimdi genciz, çalışıyoruz.
Buna rağmen geçinecek kadar
para kazanamıyoruz. Şöyle böyle
sürüklenip gidiyoruz. Fakat bir
zaman gelecek ki, ihtiyarlayacağız.
O zaman şimdiki kadar çalış-
mak imkânı da kalmayınca ne
yapacağız? Dediler. Vardıkları
netice şu oldu:

— Büyük muharebe netice-
sinde hayatın intizamını kaybe-
den bugünkü neslin atisini şimdi-
den hazırlamak lazımdır.

Bu endişe ile muhtelif çare-
ler düşünüldü. Fakat derde kat'i
bir ilâç bulunamadı. Bu arada
ortaya bir "içtimaî sigorta", fikri
atıldı.

Fransızlar bu "İçtimaî Sigorta",
yı büyük kısmı memurlara ait
olmak üzere mahdut milyasta
tatbik ettiler; Fakat bu, hakikati
halde Tekaüt Nezaretini hükü-
metin yardımıyla biraz daha
genişletmekten başka bir netice
vermedi.

İsviçreli ise muharebeden
doğrudan doğruya müteessir
olmamakla beraber içtimaî si-
gorta fikrini genişleterek, islah
ederek kendilerine mal ettiler.
Yalnız memurlar için değil,
fakat bütün halk için tatbik
etmek istediler. Vazettiklezi esa-
sa göre İsviçrede 60 yaşına
gelen her erkeğe sene

(252) Türk lirası irat veri-
lecek, 50 yaşına gelen bir
dul kadına da küçük bir sermaye
yahut ta (200) Türk lirası irat
temin edilecek, ayrıca yetim ka-
lan çocuklara yardım olunacaktı.

Bunun için herkesin kendisini
sigortaya yazdırması ve yazdır-
ken de (8) Türk lirası vermesi
lazımdı, bunun haricinde hükü-
met tütüne ve içkiye munzam
bir resim koyacak, bu resmi de
Sigorta idaresine verecekti.

Hulâsa hesap doğru idi. Va-
ridat sarfiyata tekabül edecekti.
Fakat kanunun kabulü için me-
cliste ekseriyet bulunamadı, halkın
fikrine müracaat etmek lazımdı
geldi.

İsviçrede meclis mühim me-
selelerin mes'uliyetini üzerine
almaz, mutlaka ârayı umumiyye
müracaat eder, kadın erkek ne
kadar İsviçreli varsa hepsine ayrı
ayrı sorar, fikrini alır. Bu defa
da öyle yaptı.

Neticede halkın 396,900 rey
karşı 507,100 rey ile içtimaî si-
gortaya taraftar olmadığı anla-
şıldı ve fikirden vazgeçildi.

İsviçrelilerin ekseriyeti, kend-
lerini ihtiyarlıklarında hiç olmazsa
aç kalmaktan kurtaracak olan
bu teşebbüse neden taraftar
olmamıştır bilir misiniz? Fikirleri
sorulan İsviçreli ekseriyetle
şu cevabı vermişlerdir:

— Düşünce doğrudur. Fakat
bazıların gençliklerinde tembelle-
ğe ve sefahete sevkmesi ihtimali
vardır. Binaenaleyh herkesin ist-
tikbalini kendisinin hazırlaması
lazımdır.

Fransız Tiyatrosunda

Raşit Rıza ve arkadaşları

Bugün Cümdük

Aktör Kin

Plyea 4 Perde 1 Tablo

Bu Akşam

Nur Baba

Vodvil 4 perde

Bugün

15,30 21,30 da

Katil

Yazan: R. VOSS

Tercüme eden:

Cemal Rifat

Cumartesi günü

Dr. İHSAN

Oyundan sonra hususî tramvay

Cumartesi ve pazar günleri

tenzilâtli halk gecesi.

Hindistanda...

**Mahkeme Önünde Bir
Zehirleme Teşebbüsü**

Kalkuta, 17 — Haydutlara
silâh taşımakla maznun, aralarında
bir doktor, üç erkek ve bir kadın
bulunan beş kişinin muhakemesi
yapılırken doktorun hemşiresi
doktora enfiye vermek istemiştir.
Kadının bu hali şüpheli görüldü-
ğünden enfiye tahlil edilmiş ve
bunun birkaç kişiyi öldürcek
miktarda afyon olduğu anlaşıl-
mıştır. Kadın hemen tevkif edil-
miştir.

GLORYA'da

Bugün, karikulâde bir film

DAVID GOLDER

HARRY BAUR

tarafından.

İlâveten: FOX dünya havadisleri.

ASRÎ

SİNEMADA

Bugün cumartesi ve pazar saat

16 1/2 matinelinde

ZENGİN VARYETE NUMARALARI

MELEK Sinemasında

MÜNİR NURETTİN

KONSERİ

19 Kânunuevvel Cumartesi

akşamı

Pazar gününden itibaren biletler

sinema gişesinde satılmaktadır.

GLORYA'da

Önümüzdeki Cumartesi akşamı Mütte-

hem... Kalkınız... filminin mümessilesi

GABY MORLAY ve

VICTOR FRANÇEN

SEVGİDEN SONRA

Lüks ve zarafet filminde. Vazil sahne:

(Koenigsmark) eserini vücuda getiren

LEONCE PERRET

İlâveten: Mikey Mouse Pathe Nathan

filmidir.

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ

Behice Kadın, Abdülhamitle Evlenmek Teklifine Birdenbire İsyan Etmmişti

Böyle Bir Teklif Beklemiyor, Ona Baba Gözile Bakıyordu

NAKİL ZIYA ŞAKİR

Her hakkı mahfuzdur

— 173 —

Gerek Elbus Bey ve gerek kızı, üç sene bu emellerle belediler. Elbus Bey, arada sırada saraya geliyor ve sarayın bütün usul ve taamülüne muhalif olmasına rağmen kızile uzun uzun görüşüyordu.

Emektar kalfalardan birinin uhtesine tevdi olunarak saray âdap ve erkânını öğrenmekle meşgul olan kızı, babasına hiç bir şikâyetle bulunmuyordu. Herkesi ve bilhassa Abdülhamidin vaziyetinden pek memnun görünüyordu. Bütün kanaatler, yalnız bir noktada toplandı: Behice H. Abdülhamidin gelini olacak...

Günden güne hüsnü ve zekâsı inkişaf eden Behice H., on iki yaşına geldiği zaman, birdenbire akıl ve hayalinden geçmiyen bir hâdise karşısında kaldı. Abdülhamit, kendisini zevce yapmak istiyordu.

İlk defa olarak kendisini saray usulü ve çehile terbiye eden kalfanın ağzından çıkan bu teklife Behice H. çirkin ve korkunç bir şaka nazarile baktı. Fakat, büyük bir saadet müjdesi olarak tevali eden bu (tebşir) ler ona mukadder olan akıbeti anlattı. İşte o zaman, Behice Hanımda de bir isyan başladı:

Abdülhamit, bu isyanı bastırmak için onu her türlü in'am ve iltafına gark etmesine rağmen Behice H. ağlıyor, sızlıyor:

— Mün.kün değil.. Nasıl olur.. Benim babam yerinde bir adam...

Diye feryat ve figan ediyordu. Nihayet bir gün geldi ki, onun bütün mukavemetleri kırıldı.. ve (Beşinci İkbal) unvanı tevcih olundu.

(İkbal) lik şerefine mazhar olmak, bir saray kızı için dünyanın en büyük saadeti addolunabilirdi. Sarayın parlak bir köşesinde debdebe ve darat içinde yaşayacak, bütün kadınların fevkinde mümtaz ve müstesna bir mevki sahibi olacaktı...

Fakakt (Beşinci ikbal), bütün bu göz kamaştırıcı hayata karşı derin bir ikrah ile arkasını döndürüyor.. Kendisine dünyanın en haşmetli saadeti temin eden Abdülhamidin yüzünü görmemek için vesileler icat ediyordu.

(Beşinci ikbal), on üç yaşında (Nurettin Ef.) yi doğurdu. Padişahın nikâhlı bir zevcesi ve aynı zamanda da bir (şehzade) valdesi olmak itibarile artık (Kadınfendi) payesini de ihraz etmişti. O zamana kadar Abdülhamidin hususi dairesinde yaşayan Behice Kadınfendi, daha

Alman Sefiri Fon Biberistayn İohusa döşeginde iken Abdülhamitten rica etti:

— Bana ayrı bir daire veriniz. Orada çocuğumla ve duanızla meşgul olayım.

Dedi.

Abdülhamit, Kadınfendinin bu ricasını kabul etti ve ona, Yıldız Sarayının hududu içinde büyücek bir mahalleyi andıran evlerden birini verdi. Behice Kadınfendi, bu eve çekildi. Sakin ve münzevi bir hayat içinde vakit geçirdi. Her evden, her daireden şen ve mesut kâhkahalar taşarken, onun dairesinde matemî bir sükün hükümran oluyor.. Henüz çocuk sayılacak kadar genç olan bu (Padişah zevcesi) nin sehhar ve müstesna güzelliği, bu kasvetli hayat içinde günden güne soluyordu.

Behice Kadınfendinin yegâne ümit ve tesellisi, oğlu olmuştu. Onunla meşgul olmaktan büyük bir zevk duyuyordu. Her hafta

Günün Takvimi

BUGÜN—18 kânunuevvel 931, Cuma, Rumi 5 kânunuevvel 1347, 7 Şaban 1350.

GÜNEŞ — Doğuşu 7,21 Batışı 16,42

NAMAZ VAKİTLERİ — Sabah 4,33, öğle 12,11 ikindi 14,30, akşam 16,42, yatsı 18,21.

Kasım — 40

ALKAZAR — Morgan cambazhanesi
ALEMDAR — Sihirbaz
ARTİSTİK — Matmazel Nitog
ASRİ — Adalet kurşunları
EKLER — Atik
ELHAMRA — Gel boğanalım
ETUVAL — Marseyez
FERAH — Konsor, varyete
FRANSIZ TIYATROSU — Raşit Rıza
GLORYA — Davit Golder
HİLAL — Varşova kalesi
KEMAL B. — Rasputin
MAJİK — Bekâr
MELEK — Deniz ve kadın
MİLLİ — Parisli kahveci
OPERA — Matmazel Nitog
ŞİK — Cürmü meşhûr
ÜSKÜDAR HÂLE — Cephede bir casusluk
DARÜLB-DAYI — Kalbin sesi
Kadıköy SÜREYYA — Manuelâ

saray kadınlarına mahsus olmak üzere (Yıldız tiyatrosu)nda oyun verilirken, kendisi de Abdülhamit tarafından sureti mahsusada davet edildiği halde, ya hastalığı bahane ederek gitmiyor, ya yabut bir bahane ile özür diliyordu. Bazan, Abdülhamidin ısrarı karşısında kalarak tiyatroya gitmeye mecbur kahrına, o zaman da gayet basit ve her tarafı kapalı elbiseler giyiyor, perişan bir tuvalet ihtiyar ediyor, Abdülhamidin nazarı dikkatini celbetmemeye büyük bir ehemmiyet veriyordu.

Yıldız Sarayında bir taamül vardı: (Tiyatro gecesi), âdeta saray kadınlarının bir (Rekabet meşeri) olurdu. (Abdülhamit sarayı) nun sıkı disiplin hududu dahilinde her kadın, Hünkâra karşı (cazip ve nazarı dikkati calip) görünmeye çalışırdı. Bu esnada (Arzu) şabane bir kadın üzerinde temerküz ederse, Abdülhamit onu evvelâ locasına davet eder. Mültefit fakat resmî bir vaziyette görüşür. Avdet ederken de (Dairei hümayun) a kadar beraber götürerek orada:

— Bu gece bize misafir olunuz; derdi.

(Arkası var)

Resminizi Bize Gönderiniz, Size Tabiatınızı Söylüelim...

29 FEHMİ BEY: Zeki ve sokulgandır. Bata-

bukça konuşur.

OSMAN EFENDİ: Usul ve

merasime riayetkâr değildir. Hürriyet ve istiklâlini tahdit ve takyit etmez, eğlenceyi sever, şakadan, alaydan hoşlanır, lâf altında kalmak istemez, parayı sarfa mütemayıldır.

Z. İ. HANIM (Fotografının dercini istemiyor) Kızı gibi menfaatini fazla sever, daima kendisinden ve büyüklükten bahsetmeye mütemayıldır. Başkalarının hususiyetlerini mevzuubahs eder. Dedikodudan hoşlanır. Samimiyeti itimattan ziyade şüphe ve emniyetsizlik telkin eder.

ŞARK YILDIZI

Holivuta Nasıl Kaçtım...

Yıldızlar Arasına Nasıl Karıştım?

42

YAZAN: Selma Z.

O, böyle birdenbire nereye gitmişti?... Avdet etmek ümidi bu kadar zayıf mı idi ki, tekrar görüşmek temennisinden hiç bahsetmemişti?...

İçime, hain bir şüphe girmişti. Ben bu şüpheyi hissetmemek, onu zihnimde doğmadan öldürmek için mücadele etmekle beraber, dudaklarım kıpırdadı. Dudaklarımdan boğanan gizli bir ses, kalbime aktı ve orada, en hassas bir noktayı acı acı yaktı: — Hayır.. Gitmedi.. Bana görünmek istemedi...

Fakat niçin?... Acaba terkettiğim için mi?... Bu, şüphesizdi. Çünkü mektubunun son cümlesi ağızdan açığa gösteriyordu ki bu ayrılık, ebedidir.

Eh.. Şu halde, bu kadar acıma lüzum yoktu. Demek ki o da, bütün başka insanlar gibi hotgâm ve maddiyetperest bir adammış.. Demek ki o da, başka insanlar gibi benden, benim gençlik ve güzelliğimden istifade etmek istemiş ve beni munis, muti bulmadığı için kapısını bana kapayıvermişti. Bunda, yanılan, hata eden benim.. Ben ona birdenbire bütün insanların fevkinde bir paye vermiştim.

Şimdi, en çok acındığım nokta nedir, biliyor musun babacığım?... Ben, birçok felâketler geçirdikten sonra, ona tesadüf etmeyi hayatın bana karşı çok büyük bir lütfu olmak üzere telâkki etmiştim. Hayat ve mematın birleştiği noktada ona rastgelmek be-

nim için çok büyük bir ümit ve teselli olmuştu. Temiz ve dürüst hamî, necip bir dost.. İşte, bence onun manası...

İşte şimdi, bundan da mahrum kaldım... Koca dünyanın bütün milletlerine mahşer olan bu beldede, bir dost kaybetmek ne büyük bir felâket Yarabbi... Hem de onun gibi sakın, taşkınlıktan azade, heyecanını kalbinde boğan, candan ve yürekten bir dost...

Babacığım!.. Şu dakikada hissettiğim acıyı hiçbir sözle ifade edemeyeceğim. Zaten artık bu defteri de kapıyorum.. Bundan sonra, hiçbir şey yazmak ve hiçbir şey düşünmek istemiyorum.. Hiç.. amma, hiçbir şey.. hatta onu bile...

— İkinci Defterimiz —

Babacığım!.. Mecburiyet insanlara her şeyi yaptırıyormuş. Artık hatıra defterimi kapıyarak bir daha bir satır yazı yazmamıya karar verdiğim halde hayatımın yeni safhası beni bu kararımdan rücu ettirmeye sebep oldu. Bu sebebi birdenbire söylersem, tadı kaçır. Onun için cereyan eden hâdisatı sıraya koyayım.

Fakat peşinen şunu da söyleyeyim ki, babacığım, anlatacağım bazı mühim sahneler var. Bunları sekinetle oku.. İyice tahlil et. Sakın bana birdenbire kızma babacığım..

Birinci defterimi kapadıktan sonra, tam iki ay bilâhâdise geçti.

Evvelâ şunu itiraf edeyim ki Mister Çangın ortadan kaybolmasile kalbimde husule gelen boşluğu hiçbir şey dolduramıyordu. Çünkü, şimdiye kadar gördüğüm ve geçirdiğim hayatî hâdiselerin içinde beni en çok alâkadar eden, bu vak'a ve bu adam olmuştu. Düşüğüm uçurumda, parça parça olmadan beni tutan ve kurtaran, sonra da yeniden hayata bağlayan bu müstesna adam, benden uzaklaşırken sanki kalbimin bir parçasını da koparıp götürmüştü. Onun için şimdi farkına varıyorum ki, kalbimin ıstırapı, bütün maddî ıstıraplarımdan, çok büyüktür.

(Arkası var)

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: Alemdar mahallesi Çatalçeşme so.cağı

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİYATLARI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sene	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 6 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Ragıp Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp

Fotoğraf Tahlil Kuponuna
11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

TEMMUZ 1914

Umumî Harp Nasıl Patladı ?

Nakleden: H. R.

- 35 -

Yazan: Emil Ludvig

- Kızım Doktor: Semî Ekreme -

1914 Baharında, İngiliz Hükûmeti, Rusya ile İtilâfını İnkâr Etmisti

— "Şerefimizle bahtlıız", diyordu.

Churchil ise:

— "Bü öyle bir ittifaktır ki şu vaziyette üzerimize birçok vazifelerin yükletilmiş olmasına mukabil bizim bir faydamız yoktur. Fakat Fransaya muaveneti manen taahhüt etmiş bulduk.", mütaleasını serdediyordu.

★

Kiral ile kiralıçe 1914 şubatında Parise gitmişlerdi. Hariciye Nazırı Sir Edvard Grey artık İngiliz gemisini Avrupa karasına yanaştırmıştı. Fakat büsbütün ileri gitmekten kurtulmaya çalışıyordu. Buna rağmen haziranda Ruslarla temasa girmekten kurtulamadı. Müdafaa halinde kalmaları şartile Rusların üzerine yüklenebilecek yükü hafifletmek için İngiliz donanmasının Alman filosundan bir kısmını Şimal denizinde tutacağını temin etti.

Sulh ve itilâf kelimeleri dilinden düşmez ve hayalinden çıkmaz iken Sir Henri Vilson başta olduğu halde İngiliz erkânı harbiyesi mensubininin Rus zabıtları ile harpten, bahusus Almanya ile harpten bahsetmelerini menemedi. Bu suretle altı fırkanın karaya nasıl ve nereden indirileceği en ufak teferrüatına kadar konuşuldu ve üç devlet ordu ve deniz erkânı harbiyelerinin münasebet ve samimiyeti mütemadiyen arttı.

★

Rusyanın Londra sefiri 914 yazı iptidasında Petresburga şunu yazabiliyordu:

"Harp halinde müşterek askeri hareket için mevcut itilâftan daha kuvvetli teminat bulunabileceğini zannetmem."

Grey ile hükûmeti için artık damgaları görmemek mümkün değildi.

★

Yalnız 1914 ilkbaharında Avam kamarasında mevzubahs olduğu zaman İngiliz Hükûmeti Rusya ile her türlü itilâfı inkâr etti ve kendisine şu suretle bir hattı rüca aradı:

"Siyasi itilâfınamelerin gizli tutulmasına mahal yoktur; bir harp vuku ihtimaline karşı berri, bahri, askeri tertibat ittihazi düşünülebilir; bunların ise mahrem tutulmaları lâzım gelir. Bize gelince: bu kabil tertibatın siyasi taahhüdât teşkil etmemesine nasbı dikkat edegelmişizdir."

Bu cümle mahzı hakikat idi ve bu, bütün Avrupa akvamının müdafasız olduklarına, bütün nazırların korku içinde olduklarına ve Avrupa'nın anarşisi karşısında topların arkasında saklanmak ısrarında bulduklarına bir delil idi.

Muhakkak olan şu idi ki, bu tüccar kavim, en iyi müşterisinin mahvolmasını istiyemez, ve hergün daha büyük mikyasta artmakta olan rekabete rağmen umumi vaziyet kadim İsparta

O zaman Alman harp merkezi müdürlüğüne getirilen General Gröner

ile Atinanın vaziyetini andırıyordu.

Filhakika İspartalı Tebe: — "Atinanın tahribine asla göz yumamayız, çünkü Atinasız Yunanistan bir gözlü adama benzer," derdi.

★

Alman tefevvükunun hayret

verici bir surette artması, her sahada büyümesi, zaptı raptın kudreti, bahusus kılıcının şa'ası, bütün gözleri kamaştırması. Almanya hakkında İngilterenin muhabbetini azaltmak için birer sebepti; fakat bu sebep hiçbir vakit te İngilizlerin Almanlara hücumunu istilzam etmedi ve edemedi, bu biran için bile düşünülmemiştir. Bununla beraber Grey hukuku düvelin yalan ve mürâi telâkilerinden bilistifade "hududu tecavüz," veya kendi tarafı taarruza hazırlanıp dururken bir şeyden haberdar olmayan mukabil tarafı kendine hücum etmekle muahaze etmenin ne kolay yolları olduğunu bilmez değildi.

★

Kabine azasından Lloyd Gorge müteşair bir adamdı. Bir muallim çocuğu idi. Halk tanırdı. Halk arasındaki şöhreti, belâgatı azim ve iradesi çok tanınmıştı. O derecede ki işgal ettiği makam artık kendisine dar geliyordu. Sir Edvar Grey hukuk nazariyatına istinat ettiği gibi o da hayatın namütenahi tecelliyattaki tecrübelerinden kuvvet buluyordu. Grey ne mertebe mütevazı, sakın ve münzevi ise, Lloyd Gorge o derece avamfirip ve alkış esiri idi.

(Arkası var)

Geçen Haftaki Bilmece-mizi Doğru Halledenler

(Dünkü nüshadan devam)

Birer Kitap Kazananlar.

Gelenbevi Orta mektebi ikinci sınıftan 618 Ali, İstanbul On beşinci mektep üçüncü sınıftan 216 Abdülhalim Kemal, Ankara Kız lisesinden 487 Aliye, Zonguldak Orta mektebi ikinci sınıftan 246 Esat Cafer, Eyüp Orta mektebi 59 Sebati, Eyüp Orta mektebi 224 Nihat, Ankara Erkek lisesi ikinci sınıftan 36 Ahmet Lütfi, Zonguldak Orta mektebi ikinci sınıftan 190 Necdet, İstanbul 36 inci mektep Feridun, Vefa Orta mektebi üçüncü sınıftan 241 Şemsettin, Ankara Erkek lisesi 47 Ziya, Anadoluhisar 34 üncü mektep 25 Nihadettin, Galatasara Lisesi 1126 Hayrettin, İstanbul 13 üncü mektep 403 Muammer, Heybeliada 61 inci mektep ikinci sınıftan 10 Hüseyin Bey ve Hanımlar.

Birer Albüm Kazananlar

Nuruosmaniye Saadet Nail, Sivas Askerlik Dairesi Reisi Reşat Bey kızı Ayten, Ankara Erkek lisesi 20 İsmail, Çankırı Gazipaşa mektebi 34 Fahrettin, Beyazıt beşinci mektep 333 Ahmet, Sivas Ziraat Bank Müdürü Faik Bey kızı Meliha, Ankara Erkek lisesi 550 Ruhi, Uzunköprü Telgraf Memuru Aziz B. kerimesi Nigâr, İstanbul Gazi Osmanpaşa mektebi 236 Halûk, Salihli Esnaf ve Ehali Bankası Memurlarından Nadire, Kabataş Erkek lisesi 608 Hasan Hayrettin, Ankara

Erkek lisesi 144 Kâzım, İzmir Tütün İhisarı Levazım Müdürü Hüsnü Bey kerimesi Lütfiye, Urfa lisesinden 168 Sadullah, İstanbul 34 üncü mektep 402 Sedat Semih, Beyoğlu 12 inci mektep Muzaffer Ali Bey ve Hanımlar.

Muhtıra Defteri Kazananlar

Ankara Erkek lisesi 115 Mustafa, Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimi Muammer Hanım kardeşi Yılmaz, Edirne Lala Şahinpaşa mektebi 173 İlhan, Ankara Erkek lisesinden 760 Reşat, İzmir Erkek Muallim Mektebi tabikât sınıfından 12 Doğan Haşmet, Galata Senbenuva lisesinden 264 Darun Hayati, Eyüp Orta mektebi A. Saim, İstanbul 12 nci mektep 298 İbrahim, Zonguldak Namık Kemal Mektebi 215 Pakize, Ankara Ticaret Mektebi 145 Sacit, Uzunköprü Mimar Hayrettin mektebi 135 Nerkis, İstanbul 12 inci mektep 162 Fethi, Ankara Erkek lisesi 724 Kemal, Adana, Ortamektep 382 Hüseyin Şadi, Edirne İstiklâl İlkmektebi 68 Nesim Geron, İstanbul Gelenbevi Ortamektebi 251 Mustafa,

(Arkası var)

SON POSTA KULÜBÜ KUPON

Şünden sonra Son Posta Klübüne aza olabilmek için her hafta bu sayfada negredeceğimiz kuponlardan dört tane toplayıp getirmek veya göndermek lâzımdır. Bu kuponları kesip toplayınız.

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakli: S. N.

PIYANGO BİLETİ

Rüstem Efendi mütarekeden beri tekaüt maâşile geçiniyordu. Maaşını alması bitmesi de bir oluyordu. Öteye beriye dağıttıktan sonra harçlık para kalmazdı.

Karısı son derece muktesit, evinin idaresini bilir, fuzulü masraf yapmazdı. Borca girmeden geçinip gidiyordu. Filvaki, bankada bir kasaları vardı. İçinde birkaç parça mücevher, bir de ikramiyeli Mısır piyangosu tahvili.

Bütün ümitleri onda idi.

Bir gün gazeteyi okurken, Rüstem Efendi karısını çağırdı:

— Şükran, gel. Galiba bu sefer piyangoyu biz kazandık. Hem de büyük ikramiyeyi! Hafızam beni aldatmaz, 988,762 numaralı tahvil bankadaki bizim tahvidir.

Şükran Hanım, elinde tuttuğu pırasa demetini yere düşürdü, hayretle:

— Ne söylüyorsun Rüstem? Yanılmıyasın?

— Bilmem, amma bu numara bizim numara gibi.

Karı koca, karşı karşıya oturmuşlar birbirinin yüzüne bakıyorlardı.

Şükran Hanım, kocasının böyle bir anda, sakın oturmasına hayret ediyordu.

— Peki, burada oturmadan bir şey çıkmaz. Git bankaya da numarayı tetkik et.

— Derhal, gideceğim. Banka saat dokuzda açılır, daha bir saat vaktim var. Eğer, piyango bize isabet ettise, bu köhne evden çıkarız, asansörlü, kaloriferli, Maçkada bir apartman kiralırız. Değil mi karıcığım?

Şükran Hanım bu hulyaya inanmak istiyordu. Kötü evden çıkmak, yeni apartmana girmek, iyi eşya almak, bir hizmetçi kız tutmak hep rüyasında gördüğü şeylerdi.

Rüstem Ef. giyindi, eski palatosunu arkasına aldı, karısına:

— Ben gidiyorum, dedi.

Şükran H. da:

— Aman, çabuk gel. Ben burada meraktan öleceğim.

— Eğer, piyangoyu kazandıksa bir otomobile atlar, çabuk gelirim. Zaten senin için bir işaret olacak. Beni otomobilde görürsen, anla ki, büyük ikramiyeyi kazandık. Korkma, ne kadar eski eşya vardır, hepsini kır. Yenisini alırız.

Senin eski entarilerini, üstünden dökülen elbiselerimi, hep ocağa at, yak. Allah kerim!

— Haydi, Rüstem git te çabuk dön.

Vakit geçmiyordu. Şükran Hanım evin işini bırakmış, pencereden sokağa bakıyordu. Her otomobil geçerken pencereden asılıyor, otomobil kapının önünde mi duracak diye bakıyordu.

Aradan iki saat geçmişti, Şükran Hanım ümidi kesti. Yaya gelecek galiba, yoksa şimdiye kadar burada idi diye içi sıkılıyordu.

O esnada sokağın başında bir otomobil görüldü. İçinde bir adam, ellerini, kollarını sallıyordu. Şükran Hanım bakındı. Hiç şüphe yoktu, Rüstem, otomobille geliyordu. Milyoner olmuşlardı. İşaretleri de piyangoyu kazandıklarına bir delildi.

Sevincinden, gardrobun aynasını bir yumrukla kırmıştı. Ne kadar tabak, çanak, çömlek varsa, hepsini bir defada, yere attı, param parça olmuştu. Entarilerini, kocasının elbiselerini, ocağa atmış, yanmasını seyrediyordu. Deli gibi:

— Zengin olduk, zengin olduk diye ne kadar sesi varsa bağıriyordu.

Fakat, Rüstem Efendi, daha yukarı çıkmamıştı. Ne oldu diye merak etti. Pecereden baktı, hâlâ kocası otomobilde oturuyor çıkmıyordu.

Kapıya indi, kocasına bağırdı:

— Ne duruyorsun, gel de anlat.

— Aman karıcım. Hiçbir şey kırmadın inşallah!

— Kırdım, döktüm. Ne ziyanı var? Artık zengin olduk.

— Ne zengini? Bilsen!

— Peki, bu otomobil de ne?

— Dur anlatayım. Numara bizim numara değildi. Bankadan çıkarken, düştim, pantolonum bütün arkasını yırttım, pantolom da çamur içinde, koluma aldım. Tabii böyle sokağa çıkmak olmazdı, otomobile bindim.

İngiliz

İşsizleri

Londra, 16 — Dün öğleden sonra Belediye önünde nümayişler yapan işsizler Hayt Parkta toplanmışlar, karanlıkta ve yağmur altında nutuklar söylemişlerdir. Şonra ba kafile bayrak çekerek caddelerde dolaşmaya başlamışlardır. Bu sırada bir otomobil bayrağa çarparak düşürmüş ve bundan bir arbede çıkmıştır. Polis nümayişçileri dağıtmıştır. Bunlar, işsizlik tarzminatı münasebetile yaşayış tazlalarının tahkikine karar veren hükûmeti protesto için bu nümayiş yapmışlardır.

Satılık

Arazi

Halifaks, 16 — Ternöv hükûmeti, Labrador, yarımadasını Kanada hükûmetine (400) milyon dolara satmayı teklif etmiştir. Bazı Alman müesseseleri, (99) sene müddetle bu araziye aynı para ile talip olmuşlarsa da Ternöv hükûmeti, hukuku hükûmetranisini ancak Kanada lehine terkedebileceğini bildirmiştir.

Dilsizler Cemiyetinde

İstanbulda bulunan bütün sağır ve dilsizlerin hergün öğleden sonra cemiyete müracaat ederek kaydolunmaları bildirilmektedir.

Şarkın Yeni Peygamberi

GANDİ KİMDİR?

Bir Zamanki Avrupa Yahudileri Gibi Cenubî Afrikanın Murdar İnsanları Da Biz Hintlilerdik!

— 50 —

Davamız uğurunda gece gündüz çalışır, tenha zamanlarda sokakta dolaşır, herhangi bir yardımı ve muhafazayı kabulden imtina ederdi. İhtişaş günlerinde cemaatin bütün rüesası hapishanede iken bütün hareketi yalnız başına o idare etmişti.

Üzerinde binlerce liralık iş ile muazzam bir muhabere dosyasından başka (Hintli düşüncesi) isimle çıkarmakta olduğumuz haftalık gazetesinin idaresi vardı. Fakat o, yorulmak bilmezdi.

Gohkale iş arkadaşlarının hemen hepsini tanırdı. Birçoklarından memnundu, fakat içlerinden birinciliği (Miss Schlesin) e vermişti :

— Bu derece temiz ve bu derece çalışkan, bu derece kazançla lıkayt bir kıza rastgelmeydim, diyordu.

O sırada Madanjit (Hintli düşüncesi) ismi altında haftalık bir mecmua çıkarmayı tasarlamış ve fikrimi almak için beni görmeye gelmişti. Bu zat daha evvel gazetecilik ile meşgul olmuştu. Fikrini musip buldum. Gazete 1904 tarihinde neşredildi. Başmuharrirliğine "Nazar," getirilmişti.

Fakat gazetesinin idaresini filen ben deruhde ettim. Bu, (Nazar) ın iktidarsızlığından ileri gelmiyordu, çünkü Nazar Hindistanda bulunduğu müddet zarfında gazetecilik etmişti, fakat benim Cenubî Afrikada bulunduğum müddet zarfında Hintlilere ait karışık meseleler hakkında kalem yürütmek istemiyordu. Bende büyük bir fark ve temyiz hasası bulunduğuna kaniidi. Bu itibarla başmakaleyi yazmanın mes'uliyetini bana bırakıyordu. O vakittenberi aradan seneler geçti. Fakat şimdi başımı çevirerek maziye baktığım zaman bu mecmuanın Cenubî Afrikada yaşayan Hintlilere pek çok hizmetler ifa ettiğini görüyorum.

Hintli düşüncesi de benim idareimde bulunduğu müddet zarfında bir kısım hayatımın makedisi oldu.

On sene müddetle, yani 1914 tarihine kadar, Hapishanede mecburen istirahat ettiğim zamanları istisna ederseniz, bu mecmuanın tek bir nüshası yoktur ki benim bir makalemi ihtiva etmesin.

Ben bütün bu makalelerimde, düşünmeden, münakaşa etmeden veya mübalâğaya düşerek, yahut ta halkın hoşuna gitmek maksadile tek bir kelime yazdığımı hatırlamıyorum. Hakikat balde bu gazete benim için "nefsi taziyik ederek iradeye hâkim olmak usulünün," bir idmanı, dostların için de benim fikirlerimle hali temasta kalmanın bir vasıtası oldu.

Ben daha ilk günde anladım

ki gazeteciliğin yegâne gayesi hizmet etmektir. Matbuat büyük bir kuvvettir. Fakat çoksun bir silâp nasıl önüne çıkan ovayı istilâ ederek mahsulü mahvederse, kontrolsuz bir kalem de zarar vermektan başka bir şeye yaramaz. Fakat kontrol hariçten yapılacak olursa tesiri hiç mevcut olmamasından daha fenadır. Kontrol ancak gazetesinin dahilinden yapılırsa fayda verir.

Vaktile Avrupada Yahudilere "Dokunulmaz adamlar," ismi takılmıştı, Bunların oturdukları semtlere de "Murdar Mahalle," denilirdi. O zamanlar Cenubî Afrikanın dokunulmaz insanları da bizdik. Cemaatimiz hususi bir mahallede otururdu. Belediye bu mahallelere bakmaz, Sıhhi temizliğe riayet edilip edilmediğine de aldırmazdı. Bu mahallenin ne temiz bir sokağı vardı, ne de az çok ışık veren bir lâmbası.

Tam o sırada kara veba çıktı, fakat bereket versin Hintlilerin oturdukları mahallede değil, fakat (Yohannesburg) a civar altın madenlerinin içinde patlak verdi.

Bu madenlerde ekseriyetle Zenciler çalışıyorlardı. Fakat içlerinde biraz da Hintli vardı, hastalık bunlardan yirmi üç tanesine sirayet etti. Bir akşam madenden Hintli mahallesine döndükleri zaman ansızın şiddetli bir nöbete tutuldular.

O gün Madanjit mecmuamıza abone tedarik etmek üzere bu mahalleye gitmişti. Hastalığın patlak verdiğini görünce gözlelerinden yaş dökerek derecede müteessir oldu ve kurşun kalemle alelacele birkaç satır karalıyarak bana gönderdi. Bu tezkeresinde:

"Kara veba çıktı. Derhal tedbir aldıktan sonra buraya geliniz," diyordu.

Madanjit bana bu mektubu gönderdikten sonra mahalle de

boş bir ev bulmuş, kilidini kırarak içine girmiş, hastaları buraya yatırmış.

O sırada ben Belediye Reisinin kâtibine bir mektup yazarak gönderdikten sonra bisikletle Hintli mahallesine koşmuşum.

Yohannesburgta doktorluk eden Mistr Nillian Godfrey vak'ayı öğrenmiş, koşup geldi; hem doktorluk, hem de hasta bakıcılık etti, fakat yirmi üç hasta bir kişi için tahammül edilebilecek yük değildi. Fakat benim muhtelif tecrübelerle istinat eden kat'i bir kanaatim vardı.

Eğer kalplerimiz temiz olursa karşımıza çıkacak felâket, kendisine karşı koyacak insanlar ve çarelerle birlikte gelir.

O zaman yazıhanemde kâtiplik eden dört tane Hintli vardı. Birisinin adı Halyandas, diğerinin ki de Maneklel idi, öbürlerinin isimlerini şimdi hatırlıyamıyorum. Bunlardan (Kalyandar) ı bana babası tavsiye etmişti. Cenubî Afrikada bu derece (gayriendis) bir adama ender olark rastgeldim. Bütün gayesi dostlarına mutlak olarak yardım etmektir. Bereket versin bu zat o sırada bekardı. Kendisine mükemmel fakat tehlike ile dolu bir vazife tevdiinde tereddüt etmedi.

(Maneklel) ide cenubî Afrikada bulmuşum, eğer yanılmıyorsam o da evli değildi. Hulâsa hizmetimde bulunan bu dört Hintliyi fedaya karar verdim. Bunlardan (Kalyandas) ın fikrini almayı bile lüzum yoktu. Fakat diğerlerine yazdım. Bana derhal çok kısa, fakat o nispette güzel bir cevap verdiler:

"İstediginiz dakikada koşarız. Gideceğiniz yere gideriz," dediler.

Feci bir gece geçirdik. Ben daha evvel de birçok hastalara bakmışım, fakat içlerinde kara vebaya tutulmuş olan yoktu.

(Mabadi yarın)

Edirne Treninde Bir Adam Kudurdu Ve Öldü

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

sırada, masa üzerinde su dolu bardağı gören hastada korku alametleri başgöstermiştir. Doktorlar, bunun üzerine hastada kuduz başlangıcı olduğunu görmüş, yanına Niyazi B. isminde bir komiser muavini verilerek İstanbulla, Daülkelp tedavihanesine sevk edilmiştir.

Hasta, trende iken, yerinden kalkmak istemiyor, ihtilâç ve korku içinde demirlere sarılıyor, başını kanapelerin altına sokuyor. Nihayet Çerkesköyüne gelindiği zaman ağzından köpükler saçarak vefat etmiştir. Ceset

İstanbul'a getirilmiş ve tren den alınarak gömülmüştür.

Mehmet Bey hastahğı esnasında da üç çocuğu ve karısı ile uzun müddet düşüp kalktığı için her ihtimale karşı bunlar İstanbulla tedavi edilmiye gönderilmişlerdir. Bu münasebetle kaydetmek lâzımdır ki böyle bir hastayı muhafazasız olarak halk arasında trene bindirip göndermek büyük bir tehlikeyi davet etmek demektir.

Yanında bulunan muavin de aynı tehlikeye maruz bulunduğu için onun mevcudiyeti de hususi bir emniyet telâkki edilemez, nazari dikkati celbederiz.

Bu Akşam Radyoda Neler Dinliyeceksiniz

18 Kânunuevvel 931 Cuma

İstanbul— (1200 metre, 5 kilovat) 18 gramofon neşriyatı, 19,5 alatturka saz, 20 Anadolu ajansı haberleri, tasarruf haftası münasebetile konferans, gramofon, 21 alturka saz, 22 orkestra.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 20,10 dikkat, buradan Berlin konuşuyor, 20,40 senfoni.

Brüno — (341 metre, 75 kilovat) 19,05 Brüno memleket tiyatrosundan naklen Eva opereti.

Mühlaker — (360 metre, 75 kilovat) 20,10 Manhayım tiyatrosundan naklen Fledermaus orkestrası.

Bükreş — (394 metre, 16 kilovat)

20 keman solo, 20,5 konferans, 20,45 klavye.

Belgrat — (429 metre 2,5 kilovat)

20 Sokol konferansı, 20,15 konser.

Roma — (441 metre 75 kilovat)

21 Valzert opereti.

Viyana — (517 metre, 20 kilovat) 20,40 mikrofön romanı, akşam haberleri, 21,25 konser.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 20,40 bir saat hafif musiki, 22,10 gazete haberleri, dans havaları.

Varşova— (1411 metre, 158 kilovat) 20 musikili müsahabe, 20,15 senfoni, 23 cazbant.

Berlin — (1635 metre, 75 kilovat) 19,5 işçi dünyası, 20 Berlin söylüyor, 20,5 bir hikâye, 21,30 org. musikisi.

Dikkat: Dercetmekte olduğumuz programların Avrupaya ait olan kısmı vasatı Avrupa saatine göre tanzim edilmiştir. İstanbul saatine tatbiki için Avrupada saat (12) olduğu zaman İstanbulda (1) e geldiği farzedilmiştir.

İlk Asılan Kadının Son Demleri

Baş tarafı 1 inci sayfada

edildiğini bildirdim. Türk adil tarihinde idam edilen ilk kadın olmak itibarile idamına tekaddüm eden son dakikaları t:şbit ettim:

Fatma, orta boylu, esmer tenli, siyah gözlü, büyük ağızlı ve topluca bir kadındı. Büzme paçalı bir don üzerinde üç etek tabir edilen entarisi ve kollarındaki tunçtan bilezik ve boncuklarla süslü bir köylü güzeliydi.

Son dakikaya kadar idam edileceğinden kendisinin haberi yoktu. İdam hükmünü infaza memur heyet, sabahleyin saat altıda hepishaneye gitmiş ve Fatmayı uyandırmıştı.

Gardiyan odasına davet edilen Fatmaya, bir emir üzerine Ankaraya gönderileceğini, hemen hazırlanmasını söylemişti.

Fatmaya, polis dairesinde

bir vasiyeti olup olmadığı sorulduktan sonradır ki vaziyeti anladı. Bir otomobile bindirilerek siyaset meydanı olan Tuzpazarına getirildi. Katil Fatma idam sehpsasını görünce şuurunu kaybetti ve muvazenesiz hareketler yapmaya başladı. Kendisine "Şehadet," getirmesi söylendiği zaman dili tutulmuştu. Hiçbir şey söylemiyordu.

Hüküm tefhim edildiği zaman cellâdın ve diğer memurların yardımıyla sehpaye çıkarıldı. Sandalye iyi konmadığı için iki defa devrildi ve nihayet hüküm infaz edildi.

Sabahleyin halk Fatmanın asıldığını duyunca akın akın gelip katil kadını seyrediyordu. Bilhassa seyirciler arasında kadınlarla mektep çocukları nazari dikkati celbediyordu.

LÜTFİ

İsviçrede

M. Motta Cümhur Reisi İntihap Edildi

Bern 17 — M. Motta İsviçre Reisi cümhurluğuna intihap edilmiştir. Federal meclisi umumisi memleketin en yüksek heyeti olan Federal meclisinin yedi azasını dört sene için intihap etmiştir. Konfederasyon reisliğine M. Motta, ikinci reisliğine de M. Seultos intihap edilmiştir.

İbnissuut Ve Şevket Ali

Berut (Hususi) — Hicaz hükümeti, Kudüsteki kongreye murahas göndermemiştir. Bunun sebebi de Şevket Ali ile İbnissuudun arasının açılmış olmasıdır. İbnissuut Harbiye Nazırı Gazzeli Cemalettin Paşayı buraya göndermiştir. Cemalettin Paşa burada bulunan eski hanedan prenslerini topharak Hicaza göndermiye karar vermiştir.

Avusturalyada Orman Yangını

Sidney, 16 — Bir müddettenberi Avusturalyada hüküm süren şiddetli sıcağın tesirile Kobar ve Vilcaino arasındaki fundahklar tutuşmuştur. Garp rüzgârı yüzünden yangın 150 mil uzunluğunda bir cephe ile şiddetle devam etmektedir.

Çinde..

Talebe Her Tarafı Tahrip Ediyor

Londra 17 — Mançester - gardiyau gazetesi Mareşal Çang Kay Çek ile iki nazirinin istifasından sonra Çinin vaziyetinin ne olacağı hakkında tefsiratta bulunmaktadı. Halihazırda memleket Mançuride nüfuzunu icra etmekten feragate mecbur kalacak gibi görünmekte olduğundan Nankin hükümeti Kanton hükümetinin şiddetli bir muhalefete karşı koymak mecburiyetinde kalacaktır.

Fotoğraf Tahlili Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızın 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğraflarınız araya tabidir ve inde edilmez.

İsim, meslek veya san'at?	
Hangi suallerin cevabı?	
Fotoğraf intişar edecek mi?	

KARTAL MARKA HUTCHINSON

En sağlam Lastikleridir

Depo ve acentası
Moreno Aigrand
İstanbul Sirkeçi Yeni Hiss 6-7
gümrah arkasında

Kadıköyde Kindergarten

Yarınki cumartesi sabahı açılıyor. Çocuklarını yazdırmak isteyenler saat dokuzdan itibaren müracaat etmelidirler.

Satılık kiraathane

Sultanahmette ki Narin Zade kiraathanesi devren satılıktır ittisalindeki lokantaya müracaat.

Kiralık

Dişçi ve doktorlara mahsus muayenehane Veznecilerde Mehmet Salim oğlu dükkânından sual.

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 1044 lira 78 kuruş olan Edirnekapı haricinde Şehitlikteki abide etrafına konulacak Bordür pazarlıkla yapılacaktır. Pazarlık 19 - 12 - 931 cumartesi günüdür. Pazarlığa girmek için 156 lira teminat lazımdır. Teminat nakten kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz veyahut hükümetçe muteber tanınmış bankalardan getirilecek teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat makbuz veya mektubu ile yevmi mezkûrda saat on beşe kadar Levazım Müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

MENSUCAT SANTRAL Ltd ŞİRKETİ

Tel. 21128 YEDİKULE İSTANBUL Tel. 21128
YÜN PAMUK FLOŞ İplikleri

Bogar Boyar Büker Kasarlar Bogar
Büker Parlatur (Merseize eder) Büker

Grizet Yapar.

PAMUK İPEK ve YÜN BEZLERİ
BOYAR KASARLAR ÜTÜLER GENİŞLETİR

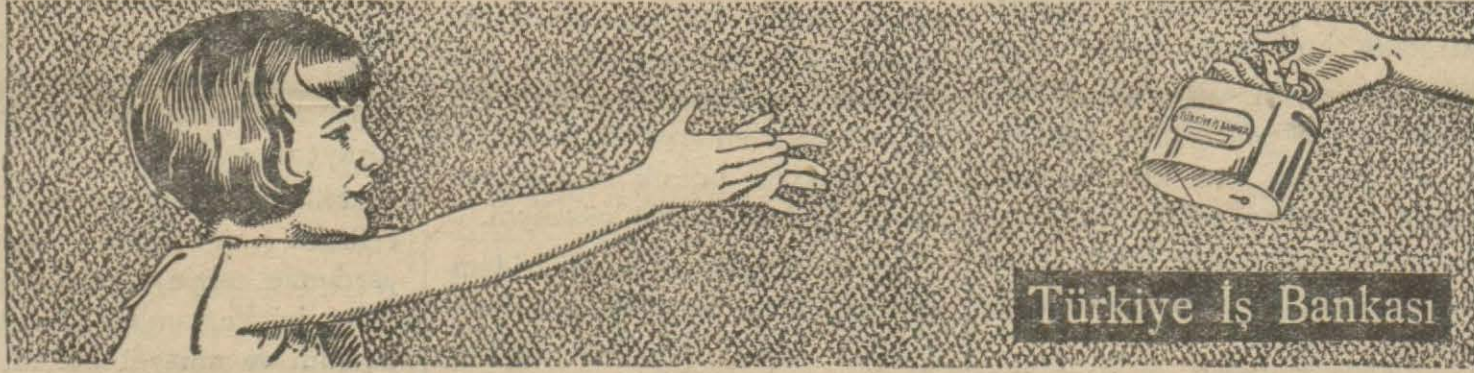
Mensucat ve Trikotaj Fabrikalarına lüzumu olan noksanları
SANTRAL TAMAMLAR.

Himayeyi **SANTRAL** dan arayınız.

Darülfünun Eczacı Ve Dişçi Mektepleri Müdüriyetinden:

Mektebimiz Baş asistanlarından Diş Tabibi Orhan Abdullah Bey tarafından 20-12-931 pazar günü saat 16 da Darülfünun konferans salonunda "Stabiloccluseur," hakkında projeksiyonlu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir (4473)

Tasarruf Haftası Sizin İçin bir başlangıç Olsun

Siz de Bir Kumbara Alınız!..

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

İstanbul 7 inci İcra memurluğundan: İbrahim Beyin müteveffa Sofiya zimmetinde alacağı olan mebalığın temini için haciz olup paraya çevrilmesi mukarrer Kadıköyünde Cafer Ağa mahallesinde Duvar dibi sokağında eski 12 yeni 51 numaralı hanenin dörtte üç hissesi tarihi ilandan itibaren on beş gün müddetle müzayedeye vaz edilmiştir.

Hududu: Takuhi, Migirdiç kalfa ve Karabet Mihal ve saire haneleri ve Nesibiye sokağıyla mahduttur.

Mesahası: 700 metre murabandan 158 metre bina 20 metre bir katlı kâgir mutfak ve mütebakisi bahçedir.

Evsafı: Hanenin alt katları kâgir, üst katları ahşaptır. Alt katta mermer taştan biri tahta diğeri malta döşemeli üç oda, çimento düşeli mutfak, bir halâ, bir kilerimsi küçük ada. Birinci katın ayrıca merdiveni vardır. Mermer merdivenleri camekânla örtülüdür. İşbu katta bir salon, üzerinde dört oda, bir küçük sandık odası, bir halâ mevcut olup ikinci kat dahi birinci katın aynidir.

Üçüncü kat çatı arasındır. Bir sofa üzerinde küçük iki oda ve

iki dolap vardır. Bahçe tarafından iki kat, sokak tarafından bir katın pencereleri demir parmaklık, üst katları pancurludur. Dışı ve içi yağlı boyalıdır. Terkos suyu ve elektrik tesisatı vardır.

Alt kattaki mermer taşlıkta sarnıç ve bahçede tulumba ve üzeri tarasalı 35 arşın terbiinde yukarıda yazılı 20 metrelik bir katlı mutfak, bir havuz ve on ağaç vardır. Binanın haricinde kısmen malta taşlık ve ahşap beş halâ vardır.

Bahçenin etrafı üç tarafı duvar, bir tarafı tahta perdelidir. Binayı sekizinci kız mektebi bilâ kunturat işgal etmektedir.

İhalei evveliyede mezkûr hisseye iki bin liraya talip zühur etmesi hasebile fazlasına ve iştiraya talip olanların yüzde beş zam etmeleri ve ihalei katiyesi 2-1-932 tarihinde saat on altıda dairede icra olunacaktır. Talip olanlar tamamının kıymeti muhammenesi olan 10768 liranın yüzde on nispetinde pek akçesi vermeleri lazımdır.

Daha ziyade malûmat almak isteyenlere bu işe ait 927/5388 numaralı dosya irae ve daha fazla malûmat verileceği ilân olunur.

SADIK ZADE

Biraderler vapurları
Karadeniz postası

SAKARYA

Vapuru 20. K. evvel **PAZAR**

akşam saat 17 de Sirkeci rihimından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayanık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, ve Rize) ye azimet ve avdette aynı iskelelerle Görele, ve Ünye) ye uğruyarak avdet edecektir. Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acenteliğine müracaat.
Tel. 22134

Yeni Neşriyat:

Holivut

Holivutun on dördüncü nüshası mükellef surette intişar etmiştir.

Çocuk hastahkaları mütehasası

Dr. SEMİRAMİS EKREM H.

Beyoğlu Mektep sokak
Telefon B. O. 2496

Fusun Hanımefendinin

No. 17167

Yabandan geldim yabandan

Şarkısı **COLUMBIA** Plâklarında çıkmıştır.

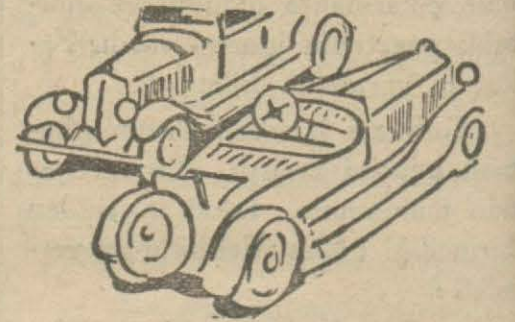

ŞÖFÖR İMTİHANI ŞOFOR REHBERİ

Otomobilim bozuldu ne yapmalı?

Kitapları çıktı

Tevzi merkezleri:
Taksim, Cumhuriyet meydanı
FİKRİ TEVFIK OTOMOBİL
MEKTEBİ Kayıt mahalli
ve
İstanbul, Babıali Hüsnütabiat
matbaası

Muhtıralı Hayat Takvimi

ÇIKTI

Vapur, tren, seyahat, vilayetler, kazalar ve memleketimizle, milletler ve devletler hakkında bütün tafsilâtı, ziraat, ticaret hıfzıssıhha, bahçevanlık, çiçekçilik, avcılık, balıkçılık, tavukçuluk, spor gibi faydalı malûmatı, mükemmel bir takvimi, büyük muhtıra defterini, renkli haritayı, havi emsalsiz (HAYAT TAKVİMİ) çıktı. Fiyatı 25 bez ciltlisi 35 kuruştur. Merkezi: Türk Neşriyat Yurdu.

Alât ve edevat ve kitap münakasası Tahlilâtı Ticariye Lâboratuvarı Mubayaat Komisyonundan:

Lâboratuvarın ihtiyacı olan muhtelif cins alât ve edevat ile Almanca ve Fransızca fennî kitaplar pazarlıkla mubayaat olunacaktır. 24 kânunuevvel 931 perşembe günü saat 14 te Fındıklıda Yüksek Mektepler Muhasebecilik Dairesinde ihalesi icra kılınacaktır. Talip olanların şartnameyi görmek için Sultanahmette Âli Ticaret Mektebinde Laboratuvara müracaatleri ve yevmi ihalede de teminat akçesile birlikte Muhasiplik dairesine gelmeleri ilân olunur.

PETROL

- NIZAM -

SAÇ DÖKÜLMESİ ve KEPEKLERİN en müessir ilâcudur. Saçları uzatır. Kuvvetlendirir. Eczane ve parfümeri mağazalarında arayınız.

100 kuruş yüzü ile kuştüyü yastık

İstanbulda Çakmakçılar, sandalyacılar Kuştüyü fabrikası yüzile gılte 12, yüzile yorgan 15, yağlıboya yastık 5 liraya, kuştüyünün kilosu 100 kuruştan başlar. Kuştüyü kumaşların her rengi vardır. Ucuz satılır. Tel. 2.3027

TAYYARE YILBAŞI PİYANGOSU BÜYÜK İKRAMIYE 1.000.000 Liradır.

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır. Biletler Azalmaktadır.

ACELE EDİNİZ!